

COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DE LA SECURITE, DE LA
MIGRATION ET DES MATIERES
ADMINISTRATIVES

COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN
BESTUURSZAKEN

du

van

MERCREDI 6 JANVIER 2021

WOENSDAG 6 JANUARI 2021

Matin

Voormiddag

De behandeling van de vragen vangt aan om 10.18 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

Le développement des questions commence à 10 h 18. La réunion est présidée par M. Ortwin Depoortere.

Les textes figurant en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes déposés par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

De **voorzitter**: Mijnheer de staatssecretaris, ik heet u welkom in dit nieuwe jaar en geef u mijn beste wensen. Ik hoop op een vruchtbare samenwerking in onze commissie voor Binnenlandse Zaken.

Op de agenda vandaag staan redelijk wat vragen gericht aan u. Wij zullen proberen er vaart achter te zetten.

01 Vraag van Wouter Raskin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het geplande asielcentrum in Bilzen" (55011292C)

01 Question de Wouter Raskin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le futur centre d'accueil pour demandeurs d'asile de Bilzen" (55011292C)

01.01 Wouter Raskin (N-VA): Ook ik spreek mijn beste wensen uit voor de voorzitter, de staatssecretaris en de collega's.

Mijnheer de staatssecretaris, aangezien de tijd dringt, kom ik onmiddellijk ter zake.

Wij hebben het geplande asielcentrum in Bilzen al enkele keren besproken. Aangezien de opening van dat centrum voor u nog steeds een reële optie is, heb ik enkele vragen voor u, die ik onmiddellijk concretiseer.

Ten eerste, als gevolg van de brandstichting in het pand dat bestemd was als tijdelijk asielcentrum, werd de huurovereenkomst tussen de eigenaar van het pand en het Rode Kruis Vlaanderen opgeschort. Dat heeft uw voorganger mij laten weten. Mijnheer de staatssecretaris, is die overeenkomst vandaag de dag nog steeds opgeschort? Van wanneer dateert de overeenkomst? Werd er sindsdien een nieuwe overeenkomst gesloten?

Ten tweede, naast de huurovereenkomst bestaat er een raamovereenkomst tussen Fedasil en het Rode Kruis Vlaanderen met het oog op de opvang van asielzoekers. Die overeenkomst voorzag in de creatie van een buffercentrum met 140 plaatsen, bij ons in Bilzen. Maakt het centrum tegenwoordig nog steeds deel uit van de raamovereenkomst?

Tot slot herhaal ik een eerder gestelde vraag. Op 9 december raakte bekend dat er twee verdachten werden aangehouden in het kader van het onderzoek naar de brandstichting. Lijkt het u, gelet op die nieuwe ontwikkeling, opportuun om alsnog aan Fedasil te vragen om een verzoek in te dienen tot inzage in het strafdossier?

01.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, bedankt voor de nieuwjaarswensen. Ook wat

mij betreft wens ik u en de overige commissieleden een gelukkig nieuwjaar. We zullen er een mooi jaar van maken. Dat voel ik nu al, toch op basis van het aantal ingediende vragen.

Mijnheer Raskin, ook u bedank ik voor de nieuwjaarswensen en ik wens u een gelukkig nieuwjaar.

Mijnheer Raskin, uw vraag komt wekelijks terug, wat niet onlogisch is, aangezien het om een belangrijk dossier gaat. Het is in ieder geval een goede zaak dat het parket de kwestie blijft opvolgen.

De initiële afspraken bestonden erin om het opvangcentrum in Bilzen op 15 december 2019 op te starten. De eerste bewoners zouden normaal gezien op die datum arriveren. De brandstichting heeft echter voor andere plannen gezorgd.

De overeenkomst tussen het Rode Kruis en de eigenaars is sindsdien opgeschort. Om te kunnen beslissen of er daar alsnog een opvangcentrum opgestart kan worden, is het wachten op een analyse van de eigenaar. Dat antwoordde ik ook de vorige keer. Als staatssecretaris heb ik een mening en dien ik beslissingen te nemen in heel wat dossiers, maar de mening en de beslissing van de eigenaar is in dit dossier nog belangrijker dan die van de staatssecretaris. Het komt nu de eigenaar toe te bepalen of hij het pand zal renoveren, rekening houdend met de kostprijs ervan in verhouding tot de huurprijs van Fedasil.

Die eigenaar moet dus, zoals ik reeds eerder zei, een analyse maken van het kostenplaatje. Ik had u graag meer duidelijkheid verschaft, maar ik beslis niet over wat de eigenaar van het pand doet. Ik kan alleen maar hopen dat er snel uitsluitsel komt en dat daarnaast het werk van het parket snel afgerond kan worden.

01.03 Wouter Raskin (N-VA): Uiteraard ben ik op de hoogte van de initiële bedoeling. U geeft enige duiding over de huurovereenkomst tussen de eigenaar en het Rode Kruis, die opgeschort was. Ik weet niet goed hoe ik uw uitleg moet interpreteren. Uiteraard kunt u niet beslissen wat de eigenaar doet. Concludeer ik correct dat de huurovereenkomst vandaag nog steeds opgeschort is? U kunt dat zo meteen allicht bevestigen of niet.

Op mijn vraag over de raamovereenkomst tussen Fedasil en het Rode Kruis, wat niet rechtstreeks iets met de eigenaar te maken heeft, hebt u geen antwoord op gegeven.

Op mijn vraag over de overweging om alsnog een verzoek in te dienen om inzage te krijgen in het strafdossier, heb ik ook geen enkel antwoord op gekregen. Ik respecteer, zoals voorheen, uw antwoorden, wat ze ook zijn. Maar het is toch niet zo'n mooie start van het jaar om vast te stellen dat ik op twee van mijn drie vragen geen antwoord krijg.

Heb ik u juist begrepen dat de huurovereenkomst nog steeds opgeschort is? Op welke manier of tot wie moet ik mij wenden, als u al niet antwoordt, om op mijn tweede en derde vraag een antwoord te krijgen?

01.04 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Een aantal van de gestelde vragen werden reeds in de vorige commissievergadering gesteld. Daar is toen een antwoord op gekomen. De enige aanvulling die ik kan geven, is dat ik pas meer informatie kan geven over de toekomst van het asielcentrum, als er meer duidelijkheid komt van de eigenaar. De duidelijkheid die ik moest verschaffen, had ik al in de vorige vergadering verschaft.

01.05 Wouter Raskin (N-VA): Het is niet omdat ik een antwoord krijg, dat ik daar als parlementslid geen bijkomende vragen meer over mag stellen, als er zich nieuwe feiten voordoen en er deels een nieuwe situatie ontstaat. Ik neem er dus akte van dat een regering die het anders zou doen, gewoon geen antwoord geeft op vragen die ik stel na nieuwe feiten. Dat vind ik bijzonder jammer. Ik had dat wel verwacht van cynische, oude politici, maar niet van u, mijnheer Mahdi.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Samengevoegde vragen van

- Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het overleg met Spanje en Marokko" (55011293C)

- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De illegale migratie naar de Canarische Eilanden" (55011367C)

- Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De doorreis van migranten naar de Canarische Eilanden" (55011368C)
- Philippe Pivin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Migratie en de EU-grenzen in Spanje" (55012046C)

02 Questions jointes de

- Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La concertation avec l'Espagne et le Maroc" (55011293C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La migration clandestine vers les îles Canaries" (55011367C)
- Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La route migratoire de transit vers les îles Canaries" (55011368C)
- Philippe Pivin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La migration et les frontières de l'UE en Espagne" (55012046C)

02.01 **Yoleen Van Camp** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ook van mij de beste wensen voor iedereen.

Ik kan kort zijn over mijn vraag, want ik heb die in november al aan u gesteld, mijnheer de staatssecretaris. Uit krantenartikels bleek toen dat er op de Canarische Eilanden hotelopvang voor asielzoekers werd georganiseerd. U zei toen dat u op 15 november een onderhoud had gevraagd daarover met uw Spaanse collega en dat u overleg plande met de Marokkaanse ambassadeur. Daarvoor verwees u naar 24 november, dacht ik. Intussen hebben wij het er ook in plenaire vergadering over gehad en daar heeft u gezegd dat het gesprek plaats zou hebben gevonden begin december, als ik dat goed heb begrepen.

Hoe zijn de gesprekken met Spanje en Marokko verlopen en wat zijn daar de concrete resultaten van, bijvoorbeeld wat betreft Marokko? Werd er over terugnameakkoorden gesproken of, in dit concrete geval, over terugnames? Heeft u op Europees niveau op actie aangedrongen? Tot wat heeft dat dan geleid? Misschien het belangrijkste: werd onmiddellijk gestopt met de hotelopvang? Heeft u daar in beide gesprekken op aangedrongen? Bent u het ermee eens dat dit een enorm aanzuigeffect heeft dat onmiddellijk moest worden stopgezet, wat ondertussen vermoedelijk is gebeurd?

02.02 **Dries Van Langenhove** (VB): Mijnheer de voorzitter, ook van mij de beste wensen aan alle collega's en zeker ook aan u, mijnheer de staatssecretaris.

Ik heb twee korte vervolgvragen bij de vragen die ik over dit onderwerp al heb gesteld in de commissie en in plenaire vergadering. De eerste vraag gaat ook over de Canarische Eilanden, waar vorig jaar meer dan 20.000 illegale migranten aankwamen. Dat is tien keer meer dan in 2019. Elke dag vertrekken er nog nieuwe bootjes richting die Spaanse eilandengroep. Op 26 november, na mijn tussenkomst in plenaire zitting, plaatste u nog die dag een boodschap op Twitter waarin u verklaarde werk te zullen maken van een ontradingscampagne en waarin u letterlijk zegt: "Via deze gevaarlijke route is er geen toekomst in de EU en dus ook niet in België." Het spreekt voor zich dat een duidelijk signaal aan illegale migranten dat ze niet in Europa zullen mogen blijven als ze ons continent illegaal betreden, zal zorgen voor een drastische daling van de illegale migratie en dus ook voor een drastische daling van het aantal doden op zee, wat alleen maar toe te juichen valt. In dat verband kreeg ik graag antwoord op enkele vragen.

Ten eerste. Hoe ziet die ontradingscampagne er concreet uit? Welke stappen werden hiertoe reeds gezet? Kan u verduidelijken wat u precies bedoelt met de geciteerde zin uit uw tweet, "Via deze gevaarlijke route is er geen toekomst in de EU en dus ook niet in België"? Bedoelt u daarmee dat u migranten die illegaal de oversteek naar de Canarische Eilanden maken, automatisch de asielaanvraag zult weigeren en dat u hen ook daadwerkelijk zult repatriëren?

Zo ja, werd dit op EU-niveau besproken met uw collega's? Tot slot, zal deze aanpak dan ook voor andere illegale migratieroutes gelden?

Ik kom tot mijn tweede vervolgvraag.

Zoals in mijn vorige vraag al gesteld werd, is het aantal illegale migranten dat op de Canarische eilanden aankomt in het afgelopen jaar meer dan vertienvoudigd. Volgens het Duitse dagblad *Die Welt* gaan ambtenaren in Brussel er bovendien vanuit dat de toestroom nog veel verder zal stijgen.

Het is geen geheim dat vele illegale immigranten die op Spaanse bodem voet aan wal zetten verder

noordwaarts trekken, onder andere naar België. Zo stelt de Europese Commissie in een analyse vast dat er sinds 2018 een grote kloof gaapt tussen het aantal vastgestelde illegale inreizen via de Spaanse land- en zee grenzen enerzijds en het aantal asielaanvragen anderzijds. Dat geldt in het bijzonder voor Marokkanen.

Deze analyse werd onlangs bevestigd door de voorzitter van de Duitse politievakbond DPolG. Die stelde ervan op de hoogte te zijn dat het aantal asielzoekers dat illegaal over de Franse grens doorreist in stijgende lijn zit.

Naar aanleiding van mijn actuele vraag op 26 november stelde u dat u erop rekende dat de herkomstlanden, waaronder uiteraard Marokko, hun verantwoordelijkheid zullen opnemen ten aanzien van hun eigen onderdanen, en dat ook Spanje zijn verplichtingen zou nakomen. U had daarover reeds contact met de Marokkaanse ambassadeur, en u stelde ook dat u opnieuw contact zou opnemen met uw Spaanse collega en met de Spaanse ambassadeur.

Graag krijg ik een antwoord op de volgende vijf vragen.

Ten eerste, hebt u met de Marokkaanse ambassadeur gesproken over het vermoeden dat sommige lokale Marokkaanse autoriteiten eerder laten betijen en niet bepaald veel in het werk stellen om de illegale migratie naar de Canarische Eilanden aan banden te leggen?

Ten tweede, hebt u met de ambassadeur ook overlegd over de terugname van illegale onderdanen? Zo ja, welke concrete toezeggingen werden er in dat verband gedaan? Antwoord zeer concreet, alstublieft.

Ten derde, hebt u ondertussen reeds contact gehad met uw Spaanse collega, alsook met de Spaanse ambassadeur? Werden er tijdens dit overleg concrete toezeggingen gedaan om het illegaal doorreizen van migranten vanuit Spanje aan banden te leggen? Zo ja, wat houden deze toezeggingen dan concreet in?

Ten vierde, weet u of de Spaanse regering ondertussen van Marokko toezeggingen heeft gekregen om de illegale instroom naar de Canarische Eilanden te stoppen, alsook over de repatriëring van illegale onderdanen? Zo ja, om welke toezeggingen gaat het?

Ten vijfde, hebt u het probleem van de illegale doorreis vanuit Spanje ook met uw Franse collega of met de Franse ambassadeur besproken? Zo ja, is Frankrijk bereid dit fenomeen tegen te gaan? Welke maatregelen werden ter zake in het vooruitzicht gesteld?

02.03 Philippe Pivin (MR): Monsieur le président, je vous présente mes meilleurs souhaits en ce début d'année. Je les présente aussi à tous nos collègues de la commission de l'Intérieur et, bien entendu, à notre secrétaire d'État auquel j'adresse les questions suivantes.

Monsieur le secrétaire d'État, il est beaucoup question dans l'actualité, de la situation très difficile depuis de nombreux mois aux frontières extérieures de l'UE. Il est un peu moins fait écho de la situation dans le Sud de l'Espagne.

En effet, un afflux de migrants semble avoir augmenté considérablement ces dernières semaines. Début novembre, un record aurait été dépassé en comparaison des arrivées historiques importantes de 2006 dans les îles Canaries.

Selon certaines sources, environ 13 700 personnes avaient rejoint les îles espagnoles, entre janvier et novembre 2020. Selon certains médias, 8 000 migrants auraient débarqué sur les îles de la Grande Canarie durant l'unique mois de novembre. Pour mémoire, il y en a eu moins de 2 000 l'année précédente sur la même période.

Ce n'est donc évidemment pas un hasard si, lors du dernier sommet italo-espagnol, les autorités de ces pays ont demandé une nouvelle politique européenne concertée et plus claire. Ce n'est pas un hasard non plus, compte tenu des mesures prises au Sud-Est de l'Union et des accords pris avec la Turquie, le Maroc et la Libye. Le lien de cause à effet est, en effet, facilement établi entre ces deux situations.

Pourriez-vous, dès lors, nous indiquer concrètement la position de la Belgique dans le cadre de la maîtrise de la situation aux portes européennes et, bien entendu, les décisions prises au niveau européen? Quelles sont les mesures spécifiques actuellement discutées pour répondre à ces difficultés aux frontières

européennes en Espagne? Il est question de fonds européens de l'ordre de 84 millions d'euros. Pourriez-vous préciser la source de ces montants? Un soutien financier spécifique a-t-il été débloqué à la fin de l'année 2020? Concrètement, quelles sont les décisions prises pour soutenir les Espagnols en termes de sécurité et de logistique, notamment au travers d'un renfort de Frontex? Quelles sont les capacités de Frontex aux frontières européennes en Espagne? Quelles sont les initiatives prises au niveau belge vis-à-vis de l'Union européenne et de la Commission pour aider l'Espagne?

02.04 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, collega's, u weet dat ik de situatie van Gran Canaria al heel lang opvolg. Ik heb hierover al een aantal keren vragen gekregen in deze commissie en in de plenaire vergadering.

Ik heb ook al de vraag gekregen of ik contact heb opgenomen met Spanje. Dat is al heel snel gebeurd. Op 3 december was er namelijk een goed gesprek met de Spaanse ambassadrice, waarin vooral werd verzekerd dat er geen permanente opvangstructuren komen in Gran Canaria. Dat is volgens mij een goede zaak omdat dit anders zou zorgen voor een aanzuigeffect. Daarnaast worden de individuele rechten van de migranten gerespecteerd, wat ook niet onbelangrijk is.

Ik denk dat de meeste collega's die deze vragen hebben gesteld het nieuws van de voorbije dagen wel hebben gezien. Gisteren nog zijn drie mensen verdronken onderweg naar Gran Canaria. Dat zijn menselijke drama's.

Spanje registreert systematisch iedereen die op Gran Canaria aankomt en neemt ook hun vingerafdrukken af. Ook dat werd mij gegarandeerd tijdens dat goed overleg. Er werd ook een infrastructuur opgezet om de politie-identificatie te vergemakkelijken bij het doorlopen van de individuele procedure.

Spanje krijgt daarbij financiële en materiële hulp van de Europese Commissie en van relevante VN-organisaties.

Je parle aussi de Frontex, comme l'a déjà précisé correctement M. Pivin.

De deur naar het vasteland wordt niet opengezet. Het gaat slechts om een honderdtal kwetsbare personen die worden opgevangen in Madrid en Barcelona. Wie via Gran Canaria de EU is binnengekomen en later asiel zou aanvragen in België, kan uiteraard naar Spanje worden teruggestuurd op basis van de Dublinverordening.

Na dat gesprek heb ik een constructieve brief gestuurd, en er ook een teruggekregen, naar de Spaanse minister van Binnenlandse Zaken met nog wat extra informatie. De minister geeft aan dat het een prioriteit van Spanje is om te werken met de voornaamste herkomstlanden en transitlanden, waaronder Marokko, Senegal en Mauritanië, om uittochten te stoppen en de terugkeer te hervatten.

Spanje heeft in december een akkoord gesloten met de IOM, de International Organization for Migration, met Marokko en Algerije, dat de vrijwillige terugkeer van migranten faciliteert.

Gezien de COVID-19-restricties in Noord-Afrikaanse landen is dat momenteel niet evident. Ik heb mijn Spaanse collega dan ook voorgesteld om samen te werken op het vlak van de terugkeer van mensen die aankomen op de Canarische Eilanden, volgens de principes die op Europees niveau horen te gelden met het nieuwe EU Migration Pact en het return sponsorship. Als wij moeite hebben om bepaalde mensen terug te sturen en Spanje ook en als Spanje profielen heeft die men gemakkelijker kan terugsturen en als wij andere profielen hebben, dan kunnen we de terugkeer op Europees niveau versterken door een samenwerking tussen Spanje en België op te zetten.

De terugkeerstop omwille van COVID-19 heb ik aangekaart bij de Marokkaanse ambassadeur. Dat gesprek is er ook geweest en dat punt is dus ook ter sprake gekomen. Ik heb ook duidelijk gemaakt dat het belangrijk is om die terugkeer opnieuw te kunnen opstarten. Marokko beroept zich sinds 20 maart 2020 op de medische noodtoestand, gelinkt aan COVID-19 en heeft dit tot minstens 10 januari 2021 verlengd.

Ondertussen wordt er gevaccineerd in heel wat landen, ook in Marokko. Ik ga er dus vanuit dat er op korte termijn opnieuw de mogelijkheid moet zijn om mensen te kunnen terugsturen. Het is niet onlogisch dat terugkeervluchten opnieuw zouden kunnen doorgaan. Ik heb hierover al contacten met de Marokkaanse ambassadeur gehad. Ik zal op korte termijn opnieuw contact opnemen om te bekijken hoe we op korte

termijn hierin vooruitgang kunnen boeken.

Frankrijk ondervindt momenteel gelijkaardige problemen als België met betrekking tot de terugkeer naar Maghreblanden. Op dat vlak was het gesprek met de Franse ambassadrice ook zeer interessant. Het was niet zozeer gefocust op Gran Canaria, maar eerder op de manier waarop Frankrijk de banden met Noord-Afrikaanse landen aanhaalt. Vooral de problematiek van transitmigratie is ter sprake gekomen.

Mijnheer Van Langenhove, u hebt mij ook duiding bij mijn tweet gevraagd. Zoals ik al meermaals heb aangegeven, toont de situatie op de Canarische Eilanden het failliet van het huidige Europese asiel- en migratiebeleid aan. Wij hebben nood aan een nieuwe aanpak.

Dat de huidige situatie niet houdbaar is, is duidelijk voor iedereen, voor alle lidstaten van de Europese Unie maar ook voor de mensen die hun leven riskeren op die gevaarlijke route.

Zoals het internationaal recht bepaalt, wordt elke asielaanvraag individueel onderzocht. Dat geldt voor elke asielzoeker op gelijk welke route. Er is echter wel een sterk vermoeden dat de meeste personen die aankomen op Gran Canaria, geen recht hebben op internationale bescherming, omdat het over economische migranten gaat.

De tweet was bedoeld voor economische migranten die een niet-legale route gebruiken omdat zij hier geen toekomst hebben als zij op een niet-legale manier proberen in België te geraken. Zij zullen dus na een negatieve beslissing moeten terugkeren naar hun land van herkomst.

Net daarom moeten wij duidelijk maken dat economische migranten niet op die manier naar Europa kunnen komen. Het heeft geen enkele zin dat zij hun leven riskeren in een bootje. Ik zal dan ook daarop inzetten, onder meer via ontradingscampagnes en doelgerichte communicatie, teneinde de boodschap duidelijk te maken.

Mijn diensten hebben zich tot nu toe vooral geconcentreerd op Noordwest- en Centraal-Afrika, de Kaukasus en de Balkan. De landen aan de drukste migratieroutes hebben immers voorrang.

Op dit ogenblik ligt een deel van het werk omwille van de covidreisbeperkingen stil. Wij bekijken echter wel op welke andere manieren wij aan ontrading kunnen doen.

Sinds mijn aanstelling tracht ik mee aan de kar te trekken op Europees niveau. Het nieuwe Europese migratiepact, dat vandaag wordt onderhandeld, zou veelbelovend kunnen zijn, in ieder geval indien de lidstaten de ambitie tonen die wij nodig hebben op Europees niveau.

Dat laat ons toe veel sneller het onderscheid te maken tussen de echte vluchtelingen en de economische migranten. Het zou betekenen dat iedereen die op Gran Canaria arriveert, binnen een termijn van vijf dagen wordt gescreend. De economische migranten komen terecht in een grensprocedure en moeten al aan de grens worden teruggestuurd naar het herkomstland. Wie wel nood heeft aan bescherming, wordt verdeeld over het Europese grondgebied.

Europese samenwerking is dus cruciaal. Het is ook om die reden dat ik al heel veel gesprekken heb gevoerd met verschillende Europese lidstaten en het punt al verschillende malen heb aangehaald tijdens de vergaderingen van de Raad.

Monsieur Pivin, pour terminer, la Commission européenne a annoncé un nouveau financement total de 43,2 millions d'euros à l'Espagne pour améliorer les conditions d'accueil dans les îles Canaries, notamment l'accès à l'assistance sanitaire, à l'alimentation et à l'assainissement. La subvention accordée s'inscrit dans le cadre d'un projet d'aide financière en cours, visant à renforcer la capacité des autorités espagnoles à gérer les migrations.

02.05 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, inhoudelijk ben ik heel erg teleurgesteld door uw antwoord. U zegt dat er gesprekken hebben plaatsgevonden en dat het geen probleem zal zijn om migranten die naar België doorreizen, terug te sturen via Dublin. Ik zal niet nalaten die cijfers schriftelijk op te vragen, want als wij ze mondeling vragen, zult u vragen om dat zo te doen. Wij weten echter allemaal dat die aanpak heel vaak mislukt en dat dit geen oplossing is.

U zegt voorts dat de terugkeer niet evident is wegens COVID-19 en dat u daarover een goed gesprek hebt gehad met Marokko. Ik vind dat echt teleurstellend: hoe kan het nu dat de heenweg wel zou lukken – daar is toch ook COVID-19 – maar dat de terugkeer niet evident zou zijn? U laat daar toch serieus met uw voeten spelen. Ik had daar een veel krachtiger signaal verwacht dan gewoon te zitten wachten op vaccinaties en daarna de terugkeer te organiseren.

Daarnaast zegt u dat er goed nieuws is: er komen geen permanente opvangstructuren. Dat had u in november of december ook al gezegd, maar onze vraag is vooral of de hotelopvang is gestopt, want het zijn vooral dergelijke verhalen die een aanzuigefect hebben. Ik leid af uit uw antwoord dat u dat niet zo belangrijk vindt, want het is blijkbaar niet aan bod gekomen en u kunt vandaag niet bevestigen dat de hotelopvang al gestopt is en dat u zowel op Europees niveau als in een gesprek met Spanje vooral dat aspect hebt aangekaart.

Wat het voorlaatste punt betreft, de ontrading, heb ik dadelijk nog een aparte vraag, die misschien beter samengevoegd was met deze vraag. Als u het goed vindt, kom ik daar dadelijk op terug. U zegt dat de ontrading stilligt door corona, maar de instroom ligt duidelijk niet stil, dus ik begrijp niet waarom de ontrading niet wordt voortgezet.

Tot slot, u zegt dat de illegale migratie van economische migranten problematisch is en dat zij zullen worden teruggestuurd, maar u verwees zelf ook weer naar de recente slachtoffers die zijn gevallen door de illegale migratie. Dat is net het probleem. Zolang u dat blijft tolereren en in het achterhaalde, Europese model blijft geloven – ik verwijs nogmaals naar het alternatief dat wij naar voren schuiven, namelijk het Australische model – blijft het een risico en zullen mensen hun leven blijven wagen met te betreuren slachtoffers als gevolg, zoals u zegt. Dat is jammer en ik hoop dat u daarover nog tot inzicht komt.

02.06 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de staatssecretaris, over de gesprekken met Spanje en Frankrijk bent u heel duidelijk geweest. Ik ben een beetje teleurgesteld dat het gewoon meer van hetzelfde is, van de gefaalde aanpak van de afgelopen jaren en decennia, maar u bent daarover wel duidelijk geweest.

Wat de gesprekken met Marokko betreft, had ik graag wat meer duidelijkheid gekregen. Ik wil u oproepen om concrete toezeggingen te vragen, ook van Marokko, want momenteel blijft het daar een beetje vaag. Men verschuilt zich achter de coronacrisis. Die is natuurlijk een goed excuus voor een aantal zaken, maar ik meen dat er meer gedaan kan worden. Ik zou graag wat meer concrete toezeggingen krijgen.

Wat de verdronken mensen betreft, het gaat om zeer ernstige menselijke drama's. Om ervoor te zorgen dat er geen mensen meer die gevaarlijke route – zoals u ze zelf ook omschrijft – nemen, hebben we dringend een andere aanpak nodig.

Wat de terugkeer betreft, vind ik het hoopgevend dat u erover begint, maar ook op dat vlak wachten wij op concrete resultaten. Hoeveel mensen zijn er al teruggekeerd? Hoe gaan wij hen precies laten terugkeren? Wanneer mogen wij de eerste resultaten verwachten? Corona zorgt voor moeilijkheden, maar ik hoop dat u binnenkort, nadat de vaccins succesvol zijn toegediend, betere resultaten zult kunnen voorleggen.

De screening in Gran Canaria zou natuurlijk een goede oplossing kunnen zijn. Als wij de mensen daar kunnen houden en screenen, om te bepalen wie die zeer zeldzame mensen zijn die recht hebben op asiel en welke mensen – de grote groep – er geen recht op hebben, omdat het economische vluchtelingen of migranten zijn, dan moeten wij er natuurlijk wel voor zorgen dat Gran Canaria, hoewel het een eiland is, niet zo lek is als een zeef en dat die mensen daar niet gewoon met hun paspoort het vliegtuig kunnen opstappen en naar Spanje, Frankrijk, Duitsland, België en de rest van Noord-West-Europa kunnen reizen. Daar is er nog heel wat werk aan de winkel. Het klinkt mooi in theorie, maar in de praktijk is het veel moeilijker.

Wat de tweet betreft, mijnheer Mahdi, als ik zoiets getweet had, dan was ik door uw gesubsidieerde legertje factcheckers en uw collega's aan flarden geschoten. Ik ben blij met uw verduidelijking. Het klinkt al wat realistischer. Ik was het oorspronkelijk wel eens met wat er stond, maar de verduidelijking ligt toch meer in de lijn van wat u zelf ook al gezegd hebt. Het ligt echter niet in de lijn van wat uw rode en groene collega's in de Vivaldicoalitie zeggen. Ik zou namelijk graag ook eens uit hun mond horen dat economische migranten geen toekomst hebben in Europa, dat zij allemaal terug moeten. Dat zou ik graag ook eens van uw rood-groene collega's in de Vivaldicoalitie horen en niet alleen van de CD&V-flank, waartoe u behoort. Uiteraard geldt ook hiervoor de opmerking die altijd terugkomt: u kunt wel zeggen dat die mensen terug moeten, maar

wij zien geen resultaten, wat dat betreft.

02.07 Philippe Pivin (MR): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je vous ai bien entendu sur la nature des démarches et le fait que des contacts soient pris. Par contre, je ne vous ai pas entendu à propos de Frontex. J'avais posé cette question car je me disais que si nous devons renforcer au niveau sécurité, au niveau logistique, ce serait sans doute au travers d'un déploiement de moyens complémentaires de Frontex.

Vous n'avez rien dit à ce sujet. Je ne sais pas si je dois en conclure que c'est parce qu'il y a un *statu quo* à ce sujet, ou si c'est une simple omission. Je vais bien entendu reposter la question par écrit. J'aimerais obtenir ce complément de votre part.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De ontradingscampagnes voor asielzoekers" (55011294C)

03 Question de Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les campagnes de dissuasion destinées aux demandeurs d'asile" (55011294C)

03.01 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, u hebt al gezegd dat de ontradingscampagnes deels zijn opgeschort omwille van corona. Kunt u zeggen welke ontradingscampagnes er precies zijn uitgetekend en uitgerold? Wat houden ze precies in? Uit uw voorgaande antwoord kon ik immers niet opmaken welke campagnes er vandaag precies lopen, er was op dat vlak alleen een tweet van uw kant.

Via welke kanalen zal men werken en welke doelgroepen wil men bereiken? In welke periode zal dit gebeuren?

Wanneer worden de campagnes hervat? Ik begrijp eigenlijk niet waarom ze naar aanleiding van corona moesten worden stilgelegd als we zien dat nog altijd heel wat mensen de illegale overtocht maken. Waarom bent u hiermee gestopt?

Welk bereik wil u halen met deze campagnes?

03.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mevrouw Van Camp, deze vraag biedt mij de gelegenheid om wat meer duiding te geven. Ik zal uw vraag zeer ruim interpreteren en ook ingaan op de reisbeperkingen. U zegt dat mensen wel hier geraken maar dan niet meer terugkeren. Men kan de manier waarop ze naar hier komen uiteraard niet vergelijken met de manier waarop ze teruggestuurd moeten worden. Economische migranten komen immers niet met het vliegtuig naar hier, zij proberen op een onwettelijke manier hier te geraken. Men kan dat dus moeilijk vergelijken met de terugkeerprocedure.

Dan is er de manier waarop Spanje en Gran Canaria deze mensen opvangen. Zoals gezegd ben ik niet de federale minister van Binnenlandse Zaken en ik ben zeker niet de Spaanse minister van Binnenlandse Zaken. Ik kan daar mijn mening over hebben en in gesprekken met Spanje haal ik die ook aan, maar u kunt mij moeilijk de manier waarop Spanje mensen opvangt verwijten. U kunt daarover de Spaanse ambassadrice of de Spaanse minister van Binnenlandse Zaken aanspreken maar het is niet iets waarover ik veel kan zeggen.

De ontradingscampagnes zijn uiteraard belangrijk en sinds het aantreden van deze regering organiseerde de Dienst Vreemdelingenzaken alvast een campagne om een antwoord te bieden op de plotse stijging van het aantal Braziliaanse aanvragen. Die campagne heeft ook resultaat gehad. De ontradingscampagnes waarover ik het zonet had zijn gericht op personen die reeds lang in België verblijven, maar die door de coronacrisis hun inkomen of onderdak verloren en daarom via een asielaanvraag opvang trachten te verkrijgen.

Voor de Braziliaanse gemeenschap werd er dan gebruikgemaakt van Facebook, artikels in magazines en informatiebrochures. Dat is vrij succesvol geweest en was een goed pilootproject. Al was het meer dan een pilootproject, want het heeft ook een serieuze impact gehad op de asielaanvragen vanuit die gemeenschap. Het was een pilootproject omdat wij gewerkt hebben met Facebookcampagnes en met Facebook Live,

waardoor wij in die gemeenschap, mede dankzij middenveldorganisaties, heel wat mensen bereikt hebben. Daardoor had dit een veel grotere impact dan de standaardontradingscampagnes uit het verleden, die meer *old school* waren, die gebeurden via enkele krantenknipsels. Vandaag beschikken heel wat mensen over heel de wereld over een smartphone en dus zijn er andere manieren om mensen veel doelgerichter, sneller en beter te bereiken.

Deze campagne week dus af van hetgeen normaliter georganiseerd wordt, waar de doelgroep die wij willen bereiken, personen betreft die om economische redenen naar België wensen te migreren en hiervoor verkeerdelijk de asielprocedures gebruiken om aan een verblijfsstatuut te geraken. Mijn diensten hebben zich tot nu toe vooral gefocust op Noord-, West- en Centraal-Afrika, de Kaukasus en de Balkan. Door covid ligt dat voor een stuk stil.

Er was bijvoorbeeld een campagne gepland gericht op Kameroen, maar die campagne is uitgesteld vanwege de covidreisbeperkingen. Ik zei het daarstraks reeds in antwoord op collega Van Langenhove, er worden vaccinaties georganiseerd in België maar ook in de rest van de wereld en dus zullen wij nieuwe migratiefluxen zien. Het is dus niet onbelangrijk om op korte termijn te zorgen dat wij onze ontradingscampagnes opnieuw kunnen uitrollen, want die zullen noodzakelijk zijn.

Deze campagnes kunnen op verschillende niveaus en manieren georganiseerd worden. Het kan op hoog niveau, door zelf ter plaatse te gaan of de directeur-generaal van de Dienst Vreemdelingenzaken uit te zenden. Het kan ook op een lager niveau door migratieambtenaren uit te zenden, al dan niet in samenwerking met ngo's en internationale organisaties. Het kan gaan om informatiecampagnes via de kranten, via brochures en wat mij betreft ook veel meer via sociale media, via internet, via websites als Facts about Belgium, want dat is de beste manier om een zo ruim mogelijk publiek te bereiken.

03.03 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw aanvulling op de vorige vraag. Ik vraag helemaal niet dat u voor Spanje optreedt en de opvang daar regelt. U hoeft mij geen woorden in de mond te leggen.

Ik heb u specifiek gevraagd of u hebt aangekaart dat u de hotelopvang problematisch vindt, aangezien paars-groen ervaring heeft met het nefaste aanzuigeffect van hotelopvang. Mijn enige vraag was of u als bevoegd staatssecretaris in dit land de hotelopvang duidelijk zou veroordelen en zou vragen om dat onmiddellijk te stoppen en dat u ons in het Parlement en de bevolking zou geruststellen dat de hotelopvang stopt. Dat doet u dus niet, waarvan akte.

Ik vind het ook zeer teleurstellend dat de ontradingscampagnes door corona stil liggen. De asielaanvragen gaan immers in stijgende lijn en zijn erg hoog in deze coronatijden. Daarop kom ik straks terug met mijn collega Darya Safai, die dit opvolgt.

Ik kan alleen maar aanraden om deze campagnes gewoon te laten doorlopen en ze te hervatten tot die instroom terug op een normaal peil staat.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03.04 Hervé Rigot (PS): Monsieur le président, permettez-moi d'intervenir car j'entends que les interprètes regrettent que certains collègues ne portent pas de casque. Comme je l'ai souligné hier en commission de la Santé, le port du casque est important pour le confort de chacune et chacun. Le service d'interprétation demande déjà depuis plusieurs mois que nous portions un casque afin de leur permettre de bien entendre les propos que nous tenons et ainsi faciliter leur travail. Je souhaiterais donc que chacun d'entre nous prenne ses responsabilités et respecte le travail de nos interprètes. Je rappelle que la Chambre des représentants a fourni un casque, comme celui que je porte actuellement, et que nous sommes invités à l'utiliser.

Le président: Vous avez tout à fait raison, monsieur Rigot.

De Kamer biedt trouwens aan zeer goede tarieven een headset aan.

04 Vraag van Theo Francken aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De problemen met de transitmigranten in Calais" (55011394C)

04 Question de Theo Francken à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les problèmes posés par les migrants en transit à Calais" (55011394C)

04.01 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, beste wensen aan het secretariaat en aan de mensen van uw kabinet. Ik wens hun een goed en hopelijk gezond jaar, met een goed evenwicht tussen werk en ontspanning. Het afgelopen jaar was op het vlak van ontspanning niet denderend. Het komende jaar zal men zeker ook veel moed en doorzettingsvermogen aan de dag moeten leggen in veel dossiers. Goed overleg, ook met de deelstaten, zal nodig zijn. Ik wens u daar veel succes bij.

Een van de dossiers waarin ook de deelstaten een rol spelen, is dat van de transitmigratie. De beveiliging van de snelwegparkings ligt voornamelijk in handen van de deelstaten. Voor Vlaanderen houdt het Agentschap Wegen en Verkeer zich bezig met alles wat er gebeurt op de snelwegen.

Ik had een vraag ingediend naar aanleiding van de problemen aan de grens vóór de uitvoering van de brexit. In december was het inderdaad bijzonder druk op de snelwegen richting het Verenigd Koninkrijk. Nu is het heel rustig. Gisteren stelde een krantenartikel in *De Tijd* dat pas over twee weken weer grote files verwacht worden. Sowieso is januari een kalme maand voor internationaal wegtransport, omdat december zo druk is. Alles moet nog binnengeraken voor de feesten, waaronder de laatste aankopen. Dat neemt niet weg dat de problemen blijven bestaan gelet op het ontbreken van een structurele oplossing.

De brexit is een bijzondere uitdaging op het vlak van transitmigratie, omdat enerzijds verwacht kan worden dat het moeilijker wordt om het Verenigd Koninkrijk binnen te geraken en dat er meer transitmigranten tegengehouden zullen worden op Europees grondgebied. Anderzijds kan verwacht worden dat de vele soms uren stilstaande vrachtwagens die wachten op douaneclearance, ideale doelwitten zijn voor transmigranten om er zich in te verbergen. In een doorrijdende vrachtwagen lukt dat niet.

Onze vrachtwagenchauffeurs, de helden van de weg, zijn bijzonder attent en soms ook assertief, wat soms ook nodig is, maar ze kunnen niet op tegen groepen transitmigranten. Ze riskeren soms hun leven. Er zijn daar al heel veel incidenten gebeurd, ook afgelopen maand, vooral op het Franse grondgebied. We zullen die belangrijke problematiek moeten blijven opvolgen.

Ik heb begrepen dat er een nieuwe deal is tussen Groot-Brittannië en Frankrijk – ik las net ook dat u met uw Franse collega hebt gesproken – om ook rond Calais een betere bescherming te bieden. Er zou ook Brits geld komen. Onze vraag is om ook voor Zeebrugge, Vlaanderen, België een dergelijk akkoord te sluiten. Hoe loopt een en ander juist? Welke afspraken hebt u de komende weken, onder meer met collega Patel in Groot-Brittannië?

Er zijn veel problemen. U hebt gezegd dat u opnieuw werk wilt maken van het dossier, nadat het wat stilgelegd heeft in de vorige regering. Ik hoop dat het wordt opgepikt. Wat is uw aanpak? Op het ogenblik is het rustig in Zeebrugge. Over twee weken verwacht men opnieuw pieken en dus heel wat files. Dit is dan ook het moment om te ageren en om richtlijnen te geven.

Tot slot, ik heb in de wandelgangen gehoord – het staat ook in het artikel in *De Tijd* – dat het crisiscentrum zou voorstellen om in een snelwegparking te voorzien, specifiek voor vrachtwagens, aan de Heizel en parking C of in Zaventem. Dat behoort tot Halle-Vilvoorde. Dat is niet alleen mijn kiesgebied, maar ook het uwe. Het is zelfs uw arrondissement, mijnheer de staatssecretaris. Ik heb vanmorgen contact opgenomen met de Vlaamse regering, omdat ik geschrokken was van die communicatie. Het is geen officiële communicatie. Ik lees het tussen de lijnen. In de afgelopen dagen had ik al gehoord dat het in de lucht zou hangen. Is dat juist? Kunt u dat bevestigen? Hebt u daar weet van? U bent de minister van Binnenlandse Zaken niet. Dat klopt, maar het zou kunnen dat u dat vernomen hebt. Wat is uw mening daarover, als staatssecretaris?

Ik wil u graag mijn mening daarover meegeven. Als men vlakbij het Maximiliaanpark in Brussel-Noord, op een tram- of buslengte afstand, en vlakbij het OOC in Neder-Over-Heembeek, een grote snelwegparking creëert voor vrachtwagens, die daar moeten wachten op een douaneclearance van de Britten, dan lijkt het mij dat men de kat bij de melk zet. Ik vrees dat wij zo heel wat problemen zullen krijgen op het vlak van de veiligheid, onder meer doordat transmigranten daar de vrachtwagens in klimmen. De burgemeesters in de Rand en de gouverneur zien het met lede ogen aan. Als u er nog geen weet van hebt, dan kan ik u alleen maar oproepen om u te informeren en eens met de collega's te bekijken of dat wel een goed idee is.

De **voorzitter**: Mag ik u vragen om de tijdslimieten in het oog te houden? Zo niet zullen wij vandaag niet vergeraken met onze vragen.

04.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, dat geldt ongetwijfeld ook voor mij. Ik zal proberen mij daaraan te houden.

Mijnheer Francken, u geeft terecht aan dat het om een gedeelde bevoegdheid gaat. Een aantal van de vragen moet worden gesteld aan mijn collega Annelies Verlinden, aangezien zij specifiek bevoegd is voor de politiesamenwerking in de grensstreek. Ik zal mij dus moeten beperken tot de vragen die tot mijn bevoegdheidsdomein behoren.

Wat de snelwegparkings betreft, ik heb regelmatig overleg met mijn collega en ik zal daarover nog overleg hebben om te horen wat de juiste aanpak is. Ik neem uw bezorgdheden mee, niet omdat ik van de regio Halle-Vilvoorde ben, maar omdat het belangrijk is om een en ander op een verstandige manier te organiseren.

Ik heb inderdaad contact gehad met zowel Frankrijk als met het Verenigd Koninkrijk. Op 17 november 2020 had ik contact met de Franse ambassadrice en op 4 december met de *UK minister for Immigration Compliance*. Zowel Frankrijk als het Verenigd Koninkrijk zijn geïnteresseerd in bijkomende afspraken rond transmigratie en bereid om daarover trilateraal te onderhandelen.

Er is een concrete afspraak om die zaken te bespreken na de vaststelling van een akkoord tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk over hun toekomstige relatie. De lidstaten hebben namelijk afgesproken om voordien niet bilateraal te onderhandelen met het Verenigd Koninkrijk over politieke materies. België heeft er Europees wel voor gepleit om aanvullende politieke samenwerkingsakkoorden te kunnen blijven sluiten met het Verenigd Koninkrijk, ook na het aflopen van de overgangsperiode. Dat moet daarna dus wel gebeuren.

Het overleg met zowel de Franse ambassadrice als met de minister van het Verenigd Koninkrijk is zeer goed verlopen en het is de ambitie zowel bij hen als bij ons om op dat vlak stappen vooruit te zetten, trouwens voortbouwend op het goede werk dat de vorige regering al heeft verricht.

Ook intern in België staat de thematiek van de transmigratie op de agenda, onder andere om te voorkomen dat de problematiek zich van Calais naar Zeebrugge verplaatst. Het overleg in de werkgroep Coördinatie Terugkeer, COTER, specifiek over transmigratie, start opnieuw op. Het overleg zal worden vastgelegd na het eerste algemene COTER-overleg volgende week.

Daarnaast kan ik alleen maar beklemtonen wat ik al heb gezegd met betrekking tot Gran Canaria. Wat voor Gran Canaria geldt, geldt ook voor Zeebrugge en België of Vlaanderen, namelijk dat permanente opvangstructuren voor transmigratie niet helpen omdat ze vooral een aanzuigeffect creëren. Wij moeten vooral de mensen juist informeren. Dat is het allerbelangrijkste dat wij vanuit onze bevoegdheid kunnen doen. Wij moeten geen opvangstructuren opzetten. Die hebben namelijk in het verleden in Calais toch voor problemen gezorgd.

04.03 **Theo Francken** (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik zal de tijdslimiet proberen te respecteren, maar het betreft hier een belangrijk punt. Ook door de informatie over de potentiële snelwegparking in Halle-Vilvoorde had ik wat meer tijd nodig om de situatie uit te leggen. Ik begrijp dat u het niet kunt bevestigen en dat u verdere informatie zult zoeken. Als er in de toekomst zulke plannen worden gelanceerd door het Crisiscentrum die ook uw bevoegdheden betreffen, geeft u best toch even een belletje met de vraag om u op de hoogte te houden, zodat u niet in snelheid wordt gepakt en dan nog wel door die verdomde Francken.

Ten tweede, u richt, na de eerste plenaire vergadering, COTER Transmigratie, de deelwerkgroep over transmigratie weer op – ik had er in de wandelgangen al iets over vernomen – en dat is zeer goed.

Ten slotte, u bent van plan om voort te werken aan een akkoord. Ik hoop het. Wij waren er bijna, maar niet helemaal met voormalig minister Jambon, dus dat zou goed nieuws zijn mocht het wel lukken in deze legislatuur. Ik wens u daar veel succes mee, maar onderhandel alstublieft strak en stevig, want de Britten zijn niet van gisteren. Nu de brexitdeal rond is – het Parlement moet het akkoord wel nog ratificeren – hebt u volgens mij de mogelijkheid om een en ander weer bilateraal te proberen. Misschien geraakt het dossier dan over enkele weken rond.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 Question de Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La forte croissance du nombre de screenings de sécurité effectués à la demande de l'OE et du CGRA" (55011488C)

05 Vraag van Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De forse toename van het aantal op verzoek van de DVZ en het CGVS uitgevoerde veiligheidsscreenings" (55011488C)

05.01 **Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je me joins tout d'abord aux vœux qui vous ont été adressés en vous souhaitant une très bonne année. J'espère que 2021 sera l'année de la sérénité, qu'il est essentiel de préserver dans les dossiers dont vous avez la charge. Nous devons objectiver la situation et trouver des solutions en dépassant parfois les idéologies politiques.

Je me permets aussi de former des vœux à l'intention de tous ces gens venus d'ailleurs qui se trouvent aujourd'hui chez nous, quel que soit leur statut. Il faut espérer qu'ils connaîtront un avenir meilleur et participeront à l'enjeu de 2021, qui doit être la vaccination. Vos compétences concernent autant les personnes sans papiers que celles qui résident en centre d'asile, bref tous les migrants de manière générale.

Monsieur le secrétaire d'État, dans son rapport d'activités pour l'année 2019, le Comité R constate une forte croissance des demandes de vérifications de sécurité effectuées par la Sûreté de l'État pour le compte de l'Office des étrangers et du CGRA.

Combien de demandes de ce type ont-elles été effectuées en 2018? Combien en 2019? Parmi ces demandes, combien de "hits" positifs? Comment expliquez-vous cette "forte croissance" des demandes constatée par le Comité R en 2019? Ces vérifications sont-elles systématiques dans le traitement de certaines catégories de dossiers? Si oui, lesquels?

05.02 **Sammy Mahdi**, secrétaire d'État: Monsieur Moutquin, je vous remercie pour vos vœux également adressés à des personnes parfois oubliées, même dans cette commission.

En effet, en 2018, la Sûreté de l'État a examiné 39 220 demandes de l'Office des étrangers et du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides (CGRA). En 2019, il s'agissait de 43 289 demandes. La plupart de ces vérifications ont été faites dans le cadre du *screening* des demandeurs de protection internationale (DPI).

En 2018, les 23 387 vérifications de DPI ont donné 76 *hits* et en 2019, les 26 140 vérifications de DPI ont donné 39 *hits*. L'augmentation est en outre liée au nombre plus élevé de DPI. Une vérification est systématiquement effectuée dans le cadre des DPI introduites sur le territoire.

Par ailleurs, dans les procédures d'accès au territoire et de séjour, l'Office des étrangers peut prendre une décision de refus motivée sur la base de faits d'ordre public mais aussi de sécurité nationale. Pour cette raison, la Sûreté de l'État est consultée pour certaines procédures au cas par cas, en fonction des éléments du dossier administratif de l'intéressé. Elle fait des vérifications de manière plus systématique avant de délivrer un titre de séjour définitif ou de prolonger un séjour temporaire.

05.03 **Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse complète. Je me pose encore une question que je vous enverrai par écrit. Vu que le nombre de vérifications ne correspond pas au nombre de demandes d'asile, quels sont les critères pris en compte? S'agit-il d'un critère de nationalité, d'origine d'une région ou autre? Je trouve intéressant de se pencher sur cette question.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

06 Question de Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les réactions politiques face aux drames en Méditerranée" (55011489C)

06 Vraag van Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De

politieke reacties op de tragedies op de Middellandse Zee" (55011489C)

06.01 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, vu l'importance de nos travaux dans cette commission, il y a toujours un décalage entre l'actualité, le moment où l'on pose nos questions et le moment où l'on obtient la réponse. Mais je dois quand même rappeler ce chiffre qui donne froid dans le dos. Ces sept dernières années, près de 20 000 personnes sont mortes en Méditerranée. Sans vouloir être morbide – il faut pouvoir dire la réalité –, ce chiffre ne correspond qu'aux corps qui ont été retrouvés. Des experts estiment que ce nombre est beaucoup plus important. Il pourrait même être doublé.

Amnesty International évoque le fait que la plupart de ces personnes viennent de Libye, pays où des manquements aux droits de l'homme sont prouvés par d'innombrables rapports. Les migrants se retrouvent souvent aux mains des trafiquants, vendus en esclaves. On évoque également des cas de violences sexuelles perpétrées sur les femmes migrantes, etc. L'ONG rappelle que renvoyer en Libye les réfugiés et migrants interceptés en mer, c'est les exposer aux violences qui sont prouvées dans ce pays. Aujourd'hui, 660 000 migrants en Libye sont exposés à la torture, à l'esclavage, etc.

Monsieur le secrétaire d'État, quelles solutions concrètes voulez-vous développer pour aider ces personnes? La Belgique compte-t-elle accueillir des migrants sauvés en mer par les bateaux humanitaires tels que l'Open Arms? Je rappelle qu'en 2019, le Parlement belge a voté une résolution pour rejoindre l'accord de Malte. Qu'en est-il? La Belgique est-elle favorable à un couloir humanitaire depuis la Libye vers l'Europe pour les migrants vulnérables? Cette solution est-elle envisageable?

06.02 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Monsieur le président, monsieur Moutquin, je vous remercie pour votre question qui est toujours d'actualité, si ce n'est que les chiffres ont probablement évolué. Hier encore, la presse flamande a mentionné que quatre personnes se sont noyées, alors qu'elles étaient en route vers les Îles Canaries. Je ne sais pas si cela figurait également dans la presse francophone. Ce sont là toujours et encore de tristes chiffres.

Trop de migrants prennent un grand risque en traversant la Méditerranée dans des bateaux inaptes à la navigation. Même au milieu de la crise sanitaire, trop de morts sont à déplorer.

Comme vous le dites, ce problème doit trouver une réponse au niveau européen. Je souhaite m'inscrire dans une politique européenne dans laquelle les activités des ONG ne sont pas entravées. Il importe aussi que l'Union européenne assume cette responsabilité à l'égard du transport maritime privé et commercial.

En outre, les États membres doivent assumer la responsabilité des personnes secourues en les débarquant rapidement, en leur fournissant les soins médicaux urgents nécessaires, en les traitant et en les répartissant selon la procédure appropriée. Autrement dit, la Belgique accueillera les demandeurs d'asile qui arrivent en bateau comme d'autres demandeurs, et les critères d'asile seront les mêmes.

La mise en place d'un couloir humanitaire collectif depuis la Libye et l'implémentation de l'accord de Malte n'offrent pas de solution durable. Ces mécanismes sont contraires au principe d'une procédure d'évaluation individuelle. Cela étant dit, la Belgique continuera à faire preuve d'humanité et de solidarité en cas de situation d'urgence aiguë à l'étranger requérant l'accueil de personnes vulnérables.

Au niveau européen, Frontex est tenu de participer aux opérations de recherche et de sauvetage par le règlement de l'Union européenne qui a créé le corps européen de garde-frontières et de garde-côtes. L'agence a l'obligation d'apporter une assistance technique et opérationnelle aux opérations de sauvetage en mer susceptibles d'avoir lieu durant des opérations de surveillance des frontières en Méditerranée et ailleurs. Les activités de recherche et de sauvetage constituent également un objectif spécifique du plan opérationnel de chaque opération maritime de Frontex.

En 2021, Frontex devrait employer environ 1 000 personnes en plus. Un nombre important de Belges ont déjà été recrutés dans les différentes catégories d'emploi au sein du *standing corps* de Frontex.

06.03 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse.

Je vous rejoins sur la question de la nécessité d'une politique européenne. Mais je vous encourage à avancer sans attendre que M. Orbán se réveille, un matin, progressiste. On connaît les difficultés qui se

posent en matière de pacte migratoire européen et on sait qu'un consensus européen sur une situation d'urgence n'est malheureusement pas possible. Je ne peux donc que vous encourager à prendre la tête des pays courageux au sein de l'Union européenne pour trouver une solution qui ne sera pas nationale, ni européenne, mais intermédiaire et multilatérale.

Vous avez évoqué des solutions durables qui sont, en effet, nécessaires. Toutefois, il y a une situation d'urgence en Libye qui nécessiterait, sans doute, des réponses rapides, à défaut de réponses durables. Il est ici question des engagements que vous avez pris à l'occasion de votre note de politique générale. Je pense notamment au développement de voies sûres et légales, à savoir la réinstallation et les visas humanitaires dans des situations catastrophiques, comme c'est le cas aujourd'hui en Libye.

J'ai été en contact avec une organisation sur place qui m'a expliqué qu'elle avait notamment découvert une cache de femmes vendues comme esclaves sexuelles. Devant une telle situation, il faut pouvoir trouver une solution urgente.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'orientation et le soutien à destination des migrants en transit" (55011491C)

07 Vraag van Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het informeren en ondersteunen van transmigranten" (55011491C)

07.01 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le Secrétaire d'État, je rappelais dans le début de ma question un drame, dont je n'étalerai pas les détails pour bien commencer l'année 2021. C'est l'histoire de Farika, une Érythréenne. Effectivement, énormément de personnes érythréennes sont concernées par ce phénomène de migration en transit. Selon les douanes britanniques, 25 071 migrants ont été arrêtés à la frontière. Myria indique qu'une majorité d'entre eux sont d'origine érythréenne

Dans votre note de politique générale, vous avancez qu'une solution structurelle n'est possible que si des solutions sont portées au niveau européen. Cependant, le nouveau Pacte sur l'asile et la migration tel que proposé par la Commission européenne ne propose pas de revenir sur le règlement de Dublin, puisqu'il ne casse pas ce mécanisme de premier pays enregistré, à savoir le pays qui doit traiter la demande.

Monsieur le secrétaire d'État, conformément à l'accord de gouvernement, que comptez-vous mettre en place avec les Régions sur les aires d'autoroute, notamment pour sensibiliser et venir en aide aux personnes migrantes en transit? Un soutien financier et humain est-il prévu? Dans votre note de politique générale, vous insistez sur la nécessité d'informer les personnes ayant un profil de transit sur les possibilités d'asile qu'elles ont en Belgique. En effet, les Érythréens ignorent qu'ils ont de fortes chances de pouvoir prétendre à une demande d'asile en Belgique. C'est là tout l'enjeu! C'est d'expliquer à ces personnes que, plutôt que d'aspirer au rêve britannique, qui parfois n'en est pas un, elles ont des chances d'être reconnues ici comme demandeurs d'asile. Que comptez-vous mettre en place au niveau de l'information? Je sais que vous avez des contacts avec le bourgmestre de Tournai à ce propos. Et je pense que l'E42 notamment sera un enjeu très important pour ces prochains mois.

07.02 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Monsieur Moutquin, vous dites correctement, que tout le monde a le droit de demander l'asile. Cela ne signifie pas que tout le monde y a droit et, trop souvent, les gens ne sont pas au courant.

Les migrants en transit ont toujours la possibilité de demander l'asile en Belgique et d'intégrer le réseau d'accueil de Fedasil. Il est donc indispensable d'informer de façon précise les personnes qui sont sur le territoire belge. À cette fin, j'examine la possibilité d'étendre l'équipe outreach de Fedasil, en vue d'informer les migrants, tant à Bruxelles qu'ailleurs en Belgique, notamment sur les aires d'autoroute, comme vous le signalez vous-même.

En effet, informer correctement ces personnes est ce qui importe. Auparavant, on le faisait peut-être au moyen d'un site web ou d'une brochure, mais pour réellement pouvoir informer les gens dans les meilleures circonstances, il faut privilégier les contacts humains. De là, l'importance de disposer de ces équipes d'outreach pour accomplir cette tâche. Précisément, jusqu'à la mi-novembre 2020, l'équipe outreach a eu 2 461 contacts individuels.

Je répète ce nombre: 2 461. Moi aussi, parfois, je note tous les chiffres. Je préfère donc me répéter pour être certain que vous avez bien pu noter cela. Il y a aussi eu 150 trajets individuels.

Les moments de contact sont des moments d'information générale. Un trajet individuel comprend l'orientation et le conseil individuel: 22 % de ces sessions individuelles ont mené à une intégration dans le circuit légal; 19 % sont encore en cours. Ce sont quand même des chiffres assez positifs, lesquels comparés à l'impact d'une brochure, traduisent immédiatement les effets de cette équipe outreach.

Enfin, je n'envisage pas de mettre en place un centre d'accueil ou une aide financière pour les migrants en transit. Je l'ai déjà précisé en réponse à la question précédente de certains de vos collègues. Je pense que mettre en place un centre d'accueil n'aidera pas, parce que cela va engendrer un appel d'air. Il faut, dans un premier temps, pouvoir bien informer les gens, pour qu'ils connaissent leurs droits, et ne pas faciliter leur transmigration, qui souvent les amène dans une situation pénible. C'est ce qu'il faut éviter à tout prix.

07.03 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur Mahdi, je vous remercie. Vous avez dit quelque chose qui est, pour moi, fondamental. Vous avez dit: "d'humain à humain". Je pense que l'enjeu est de se rendre compte qu'il y a des initiatives locales qui sont prêtes à faire ce travail d'information.

Il y a des citoyens qui, depuis la crise de l'accueil de 2015, sont en contact avec des personnes migrantes en transit. Ils peuvent faire ce travail de mise en connexion. Je sais que nous n'avons pas à demander aux citoyens de faire le travail de l'État, mais eux sont prêts et solidaires, depuis des années. Ils ont tout intérêt, finalement, à ce que des gens, qui parfois sont hébergés chez eux, puissent avoir une bonne information.

Il y a des citoyens, des communes, des provinces, des collectifs qui sont prêts à faire ce travail. Ils manquent de deux choses. D'une part, votre autorisation. D'autre part, même si vous dites: "Je ne suis pas prêt à affecter des moyens financiers dans un centre d'accueil de nuit", et je l'entends, il y a peut-être des alternatives ou des solutions intermédiaires.

Je suis certain que des centres de jour, des centres d'information qui ne font pas de l'accueil de nuit, pourraient permettre à ces personnes de se poser. Je pense qu'il est fondamental qu'elles le fassent, qu'elles puissent peut-être être déconnectées de filières de trafiquants qui les exploitent et qui leurs donnent de fausses informations. Elles pourraient y bénéficier d'une assistance psychologique, d'une assistance sociale et d'une assistance juridique, pour leur permettre d'introduire leur demande d'asile.

C'est vraiment un enjeu fondamental et avoir une logique uniquement sécuritaire dans la question de la transmigration ne fonctionnera pas – malheureusement ou heureusement.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Question de Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'examen de vulnérabilité pour les détenus dans les centres fermés" (55011492C)

08 Vraag van Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het onderzoek naar de kwetsbaarheid van de personen die in gesloten centra zijn opgesloten" (55011492C)

08.01 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): *Monsieur le secrétaire d'État, le 9 octobre 2018 dernier, dans le centre fermé de Vottem, un Érythréen de 36 ans s'est donné la mort, après avoir pris connaissance de l'annonce de son expulsion. Selon les informations du CRACPE, l'homme souffrait de sa détention et tombait peu à peu dans une dépression. Les témoignages recueillis par le Groupe Transit (coordonné par le Ciré) évoquaient dans un état des lieux des centres fermés en Belgique en 2016, une dizaine de tentatives de suicides, d'automutilations ainsi que des centaines de grèves de la faim. Les 'résidents' de ces centres souffrent bien souvent de problèmes psychologiques liés à leurs traumatismes, et leur état de santé s'aggrave souvent des suites des conditions de leur détention, et de l'incertitude liée à leur avenir. Toujours selon ce rapport, ces personnes ne reçoivent pas les aides et les soins dont ils ont besoin, malgré que certaines d'entre elles soient considérées comme 'vulnérables' par la loi belge.*

Dans un rapport de novembre 2019, le Ciré rappelle que certains droits fondamentaux ne sont pas respectés dans ces centres fermés : des durées de détention maximale qui sont parfois dépassées; des décisions de sanctions qui sont rendues arbitrairement (la mise en cellule d'isolement); une grande majorité des plaintes contre toute violation de ses droits par le personnel des centres fermés déclarées comme

irrecevables ou non fondées; un manque d'information sur les possibilités de recours contre une détention et/ou décision d'éloignement ou de refoulement. L'État belge a d'ailleurs déjà fait l'objet de plusieurs condamnations par la Cour européenne des droits de l'Homme.

1. Quelles mesures supplémentaires comptez-vous mettre en place dans les centres fermés, afin d'assurer que les personnes qui y sont détenues disposent de tout le soutien médical et psychologique nécessaire ?

2. Comptez-vous mettre en place un cadre réglementaire clair pour l'identification et le screening de la vulnérabilité de ces personnes ?

3. Pensez-vous qu'il serait utile de mettre en place un contrôle judiciaire automatique des décisions de détention dans les 24h suivant l'arrestation afin d'évaluer l'opportunité et la proportionnalité de l'arrestation et de la détention ?

08.02 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Monsieur Moutquin, le suivi psychologique et médical est assuré à partir de l'arrivée de l'intéressé au centre fermé. Il est prévu d'engager encore des psychologues et le recrutement est d'ailleurs en cours.

La détection de la vulnérabilité est faite par une équipe multidisciplinaire composée de psychologues, d'assistants sociaux, d'éducateurs, de membres des équipes de sécurité, et de la direction du centre. Elle commence le premier jour de la détention par un *intake* fait par les assistants sociaux et l'équipe médicale.

Les dossiers qui demandent plus d'attention sont signalés au service central et suivis avec diligence. Ils sont traités durant une réunion hebdomadaire au sein des services centraux, afin d'arriver à la bonne solution pour chaque dossier individuel, et d'assurer une détention aussi brève que possible. Au centre, ces dossiers sont suivis jour après jour.

Le droit de recours existant suffit pour garantir le respect de la réglementation en matière de maintien en détention. En outre, l'étranger peut introduire un recours contre la décision de maintien auprès de la chambre du conseil. Dès le cinquième mois de maintien en centre fermé, l'Office des étrangers est tenu de soumettre la décision de prolongation à la chambre du conseil.

08.03 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse. Je vous félicite pour le recrutement de nouveaux psychologues. Pour m'être souvent rendu en centre fermé, je sais qu'il en manquait. Ils étaient parfois dépassés. C'est un personnel admirable en matière de soutien à ces personnes. Les psychologues étaient en demande de renfort d'équipes. C'est donc une très bonne nouvelle.

Comme on l'a dit dans la note et dans l'accord de gouvernement, l'objectif est d'améliorer les conditions de détention des personnes détenues.

Améliorer la possibilité de dépôt de plainte pour des personnes qui se trouvent parfois dans des situations psychologiques compliquées serait un autre aspect. Des mécanismes existent mais ils peuvent parfois être défaillants, d'un centre fermé à l'autre. Il est vraiment fondamental qu'existe une manière pour les personnes détenues de permettre que des informations arrivent à l'Office des étrangers ainsi qu'à d'autres personnes, sans passer par une direction qui aura peut-être du mal à constater des manquements.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Questions jointes de

- **Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les relocalisations depuis la Grèce" (55011503C)**

- **Greet Daems à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les camps de réfugiés grecs" (55012059C)**

09 Samengevoegde vragen van

- **Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De herplaatsingen vanuit Griekenland" (55011503C)**

- **Greet Daems aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De Griekse vluchtelingenkampen" (55012059C)**

09.01 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, cette question date un peu et est partiellement liée à celles qui suivront au sujet de la Bosnie.

Comme vous le savez, dans la nuit du 8 au 9 septembre 2020, le camp de réfugiés de Moria en Grèce était la proie des flammes. La Belgique s'était d'abord engagée à relocaliser 15 mineurs, avant que vous ne promettiez des places pour 150 personnes - ce dont je vous félicite et vous remercie.

Pour autant, plus de trois mois après le drame, je souhaitais faire le point avec vous. Depuis le dépôt de ma question, j'ai vu que quelques personnes étaient arrivées en Belgique. Quoi qu'il en soit, ce dossier semble prendre un certain temps.

Monsieur le secrétaire d'État, quels sont les éventuels blocages? Combien de places sont-elles actuellement disponibles dans le réseau d'accueil? Comment la coopération avec les Communautés dans l'accueil des MENA se déroule-t-elle? Un financement supplémentaire a-t-il été alloué par le fédéral à la Communauté flamande et à la Fédération Wallonie-Bruxelles, compétentes pour la prise en charge de l'accueil des enfants en danger?

09.02 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, gisteren stond er een interview in *De Morgen* met de projectverantwoordelijke van Artsen Zonder Grenzen. Zij heeft drie jaar in Moria gewerkt.

In het artikel of interview werd nogmaals ingezoomd op de erbarmelijke situatie in de Griekse vluchtelingenkampen. Het nieuwe kamp in Moria, ook wel Moria 2.0 genoemd, ligt aan zee op zeespiegelniveau. Het wordt bij regen en wind vaak helemaal overspoeld. Er zijn veel te weinig mogelijkheden voor de vluchtelingen om zich te wassen. De bewoners van het kamp krijgen eenmaal per week een ticket om zich te mogen gaan wassen.

Die problemen zijn al veel langer bekend. Het is bekend dat de levensomstandigheden in de kampen heel slecht zijn, dat de omkadering tekortschiet en dat de veiligheid van de vluchtelingen niet wordt gegarandeerd, wat kan uitmonden in heel ernstige misdaden.

Hoewel Europa verklaarde dat er een oplossing zou komen voor het kamp, heeft België in 2020 in totaal slechts 30 jongeren opgevangen.

Daarom heb ik twee vragen voor u.

Zal België zich meer inzetten voor de opvang en de spreiding van vluchtelingen die zich in kampen zoals Moria bevinden?

U en uw voorganger beloofden 150 vluchtelingen uit Moria op te vangen.

Wat is de stand van zaken op dit moment? Acht u die inspanningen voldoende?

09.03 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Moutquin, mevrouw Daems, ik dank u voor de vragen.

Monsieur le président, chers collègues, à la suite de l'incendie du camp de Moria à Lesbos, la Belgique a décidé de transférer depuis la Grèce douze mineurs étrangers non accompagnés (MENA) ainsi que 150 demandeurs de protection internationale (DPI). C'est une décision qui a été prise par ce gouvernement et non par le précédent. C'est important de le préciser.

Le transfert des MENA a déjà eu lieu le 17 décembre 2020.

Les critères pour ces 150 personnes ont été transmis aux collègues grecs. Il s'agit des personnes inscrites dans la procédure d'asile et qui répondent en outre à l'un des critères suivants:

- famille avec enfant: degré élevé (plus de 75 %) de DPI;
- un lien avec la Belgique;
- une vulnérabilité particulière;
- des femmes seules.

Les autorités grecques sont averties des critères depuis octobre 2020.

Ik kan alleen maar benadrukken dat het voor mij belangrijk is dat er rekening wordt gehouden met deze criteria. Wanneer voorgesteld wordt om mensen in België op te nemen die niet voldoen aan die criteria, kan ik niets anders doen dan zeggen dat de criteria zijn wat ze zijn en dat wij het daarover allemaal eens horen te zijn.

Dès qu'ils auront été approuvés, les dossiers des candidats seront transmis à l'administration qui se chargera d'un contrôle de sécurité ainsi que du risque d'exclusion de la protection internationale. En cas de contrôle positif, les demandeurs pourront être transférés sur notre territoire. Afin de faciliter les transferts et d'en réduire l'impact sur notre système d'accueil, les 150 personnes seront réparties en 6 groupes d'environ 25 en fonction de la taille des familles. Normalement, tous les transferts auront lieu dans la première moitié de cette année.

À nouveau, je ne peux qu'espérer une accélération de la procédure en vigueur. En effet, tout comme vous, je suis frustré devant le temps pris par le mécanisme européen. De plus, il faut s'assurer que les critères qui ont été déterminés soient respectés, y compris en Grèce.

Du côté des autorités belges, tout est entrepris pour organiser cette action dans les meilleurs délais. Toutefois, cette tâche prend du temps. En outre, nous dépendons de facteurs externes, parmi lesquels la collaboration des instances étrangères.

Malgré l'état persistant de saturation du réseau d'accueil, en première et seconde phase pour les MENA, Fedasil veille à fournir à chacun d'eux une place adaptée. C'est ainsi qu'il sera possible d'accueillir les 150 demandeurs d'une protection internationale à partir de ce mois dans des places régulières au sein du réseau d'accueil.

S'agissant des MENA les plus jeunes et/ou les plus vulnérables, l'Agence dispose depuis 2018 de deux conventions: l'une avec la Communauté flamande - Agentschap Opgroeien, die 150 plaatsen voorziet - et l'autre avec la Fédération Wallonie-Bruxelles - l'Administration générale de l'Aide à la jeunesse (AGAJ), qui dispose d'une capacité de 130 places. Ces places sont co-financées par l'Agence.

Ik zal mijn verantwoordelijkheid opnemen voor asielzoekers en vluchtelingen die zich in erbarmelijke situaties bevinden in andere lidstaten of derde landen, net zoals ik dat verwacht van andere Europese lidstaten.

Elke vraag tot relocatie van een andere EU-lidstaat die België ontvangt, wordt onderzocht. Indien de asielzoeker zich effectief in een noodsituatie bevindt of indien de Europese Commissie erom vraagt, kunnen wij binnen de grenzen van de nationale opvangcapaciteit, asielzoekers reloceren.

Wat betreft vluchtelingen in derde landen zullen wij onze Europese engagementen nakomen. Dat heb ik reeds een paar keer duidelijk gemaakt. De ambitie wat betreft relocatie en hervestiging heb ik reeds verschillende keren verduidelijkt. Wij hopen dat te kunnen doen, maar uiteraard steeds binnen de grenzen van de nationale opvangcapaciteit.

09.04 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie. Je suis impatient d'avoir ensemble ce débat sur le pacte migratoire européen. J'espère qu'il pourra se tenir au sein de cette commission car, une fois de plus, on voit que les questions relatives au règlement de Dublin et de relocalisation au niveau européen doivent être repensées.

Je constate une certaine incohérence. Lorsque le camp de Moria a brûlé, l'Union européenne appelait les États membres à rentrer rapidement dans un mécanisme de répartition, ce qu'on a fait. Un travail parlementaire a été réalisé pour motiver le gouvernement précédent et vous avez également fait en sorte d'augmenter le nombre de personnes. Or, aujourd'hui, la même Union européenne qui demandait qu'on se dépêche se retrouve dans des procédures extrêmement lentes, alors que la Belgique, elle, semble prête. Je ne peux que le regretter.

Monsieur le secrétaire d'État, je me joins à vous en espérant que la procédure puisse aboutir dans les délais les plus brefs. L'hiver s'installe déjà en Grèce. Il faut pouvoir trouver une solution urgente et structurelle pour aider la Grèce.

09.05 Greet Daems (PVDA-PTB): Mijnheer de staatssecretaris, u zegt dat alle transfers zullen gebeuren in

de eerste helft van dit jaar. Daarmee weten we eigenlijk nog niet veel want dat kan nog heel lang duren. De brand in Moria dateert immers al van enkele maanden geleden en elke persoon die uit deze situatie gered kan worden, betekent al een overwinning op zich. De situatie in Moria 2.0 is immers schrijnend en we mogen niet weggijken.

U zegt dat u via het Europese kader wil werken maar in de meest recente versie van het migratiepact staat dat het Europese migratiebeleid geëxternaliseerd zal worden. Dat impliceert echter een voortzetting van de huidige mensonterende omstandigheden, maar nu aan de buitengrenzen van de EU. Het is dan ook maar de vraag of een dergelijk beleid de Conventie van Genève respecteert.

De kans dat de EU geen oplossing zal bieden voor deze humanitaire problematiek is reëel. Andere landen, vooral Duitsland, dragen intussen wel hun steentje bij door het opvangen van de vluchtelingen uit deze kampen. In afwachting van een Europese beslissing zou België het goede voorbeeld kunnen volgen en meer doen dan wat nu voorzien is.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Vraag van Wouter De Vriendt aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De betrokkenheid van Frontex bij pushbacks" (55011729C)

10 Question de Wouter De Vriendt à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'implication de Frontex dans le refoulement d'embarcations transportant des migrants" (55011729C)

10.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, eerst en vooral mijn beste wensen voor u en voor de medewerkers op uw kabinet. Ik wens u heel veel professionele voldoening toe in het nieuwe jaar, en heel veel interessante debatten met het Parlement.

Ik wil u graag ondervragen over de rol van Frontex naar aanleiding van een aantal toch wel onrustwekkende berichten over pushbacks. Ik heb deze vraag al een tijdje geleden ingediend, maar de kwestie blijft actueel. De berichten dat Frontex niet alleen weggijkt van illegale grenspraktijken, maar ook actief meewerkt aan pushbacks, blijven maar komen. Pushbacks zijn strijdig met het internationaal recht. Vluchtelingen of migranten opnieuw de zee insturen, hoort niet. Dat is niet conform het internationaal recht.

Frontex stelt nochtans dat het transparant werkt en verantwoording aflegt voor zijn werkzaamheden. In ons regeerakkoord staat ook heel duidelijk dat Frontex de grondrechten moet respecteren en internationale verplichtingen moet respecteren. Dat is eigenlijk evident.

Frontex heeft de beslissing genomen een intern onderzoek in te stellen. Ik wil u graag hierover een aantal vragen stellen.

Zal ons land dit op Europees niveau aankaarten en aansturen op respect van Frontex voor de grondrechten en voor de internationale verplichtingen?

Er is een vergadering geweest van de raad van bestuur van Frontex, in november, meen ik. Ons land is via de federale politie vertegenwoordigd in die raad van bestuur. Welke houding heeft België daar ingenomen? Is het voldoende assertief ten aanzien van deze problematiek?

Een nieuw migratie- en asielpact van de Europese Commissie omvat een voorstel tot ontwikkeling van een mechanisme om rapporten over pushbacks te verifiëren. Wat is de positie van ons land inzake dit voorstel tot monitoring van incidenten aan de buitengrenzen?

10.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mijnheer De Vriendt, ook voor u de beste wensen. Ik hoop dat wij er inhoudelijk een mooi jaar van kunnen maken en dat wij leuke debatten en vooral ook goede gesprekken kunnen voeren.

Ik ben op de hoogte van de recente beschuldigingen in de pers aan het adres van Frontex. Die neem ik uiteraard zeer ernstig. U haalt terecht aan dat het regeerakkoord het basisprincipe hanteert dat de Europese instellingen en agentschappen de grondrechten moeten respecteren.

In deze fase is het belangrijk de juiste feiten te kennen, om op basis daarvan correct te kunnen reageren. De

situatie in en rond de Griekse wateren is zeer gespannen. Verschillende groepen hebben daar blijkbaar hun eigen belangen. Om de discussie te objectiveren heb ik reeds aan het vorige, Duitse, voorzitterschap en aan de Commissie gevraagd welke stappen zij zullen ondernemen in deze zaak. De Belgische vertegenwoordigers in de raad van bestuur van Frontex werd gevraagd het onderzoek mee op te volgen en het Belgische standpunt kenbaar te maken. Dat Belgische standpunt komt uiteraard overeen met wat wij in het regeerakkoord hebben verduidelijkt: de basisprincipes moeten worden gerespecteerd.

Tijdens een buitengewone raad van bestuur van Frontex, die plaatsvond op 10 november, werden de eerste resultaten van het intern onderzoek gepubliceerd. De incidenten betroffen boten van de Griekse kustwacht, waarbij de kwaliteit van de beelden onvoldoende is om vast te stellen of er fouten zijn gemaakt. Frontexboten bevonden zich in de ruimere omgeving van de incidenten, maar hebben op het moment van de vermeende incidenten geen bijzondere vaststellingen gedaan. De vraag luidt dus eerder of de Frontexmedewerkers iets hadden kunnen of moeten zien vanuit hun positie.

Ondertussen zijn de resultaten van het bijkomend onderzoek, gevraagd door de lidstaten en de Commissie, gekend. Op 1 december volgde er een hoorzitting met de Frontexdirecteur, waarin deze antwoordde op de vragen van de lidstaten, het Europees Parlement en de Commissie. Frontex heeft de verschillende aantijgingen onderzocht. Er werd geen bewijs van refolement, noch van de actieve betrokkenheid van Frontex, gevonden. Volgens de directeur bewijst dit dat het incidentrapportagemechanisme werkt. De Commissie behoudt voorlopig ook haar vertrouwen in de directeur.

Ook stond de raad van bestuur van Frontex ondertussen stil bij het bredere beleid van Frontex inzake respect voor fundamentele rechten. Op die manier wordt er ook op meer structurele wijze opvolging gegeven aan deze zaak.

Voor mij is het essentieel dat het vertrouwen in Frontex hersteld wordt en dat de samenwerking met de ngo's voortgezet kan worden. In dat opzicht is het relevant te vermelden dat Frontex een consultatief forum heeft opgericht, bestaande uit ngo's en internationale organisaties, onder meer Amnesty International en UNHCR, die het agentschap bijstaan in de implementering van het internationaal recht ter zake.

Mijn beleid stoelt zich op cijfers en data, wat ik in deze commissie en in de plenaire vergadering al enkele keren mocht verduidelijken. Hetzelfde geldt ook inzake de pushbacks. Zoals gezegd, het is van groot belang dat wij de ware toedracht kennen van de vermeende incidenten die u aanhaalt, om de juiste instellingen of instanties ter verantwoording te kunnen roepen. Ik ben er niet naïef in: verschillende spelers hebben uiteenlopende belangen om beschuldigingen te uiten of net te ontkennen. Elk goed voorstel tot objectivering en controle zal ik dan ook op Europees en internationaal niveau ondersteunen.

10.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, u hebt er natuurlijk gelijk in eerst de feiten te onderzoeken, want er worden allerlei zaken gezegd aan alle kanten, zoals dat altijd gaat. Als de feiten echter wijzen op een probleem, dan verwachten wij van u en van onze federale regering dat zij die problematiek voldoende assertief aan de kaak stelt. Dat lijkt mij even evident. Een zekere alertheid is sowieso wel nodig. Daarnet, in een andere discussie, hebt u namelijk gezegd dat het recht op asiel niet bestaat, maar wel het recht op een asielaanvraag. Als mensen om legitieme redenen op de vlucht slaan, ook al is het via de Middellandse Zee, dan moeten zij ergens wel asiel kunnen aanvragen. Een pushback is daaraan volledig tegenstrijdig. Het is dus echt wel belangrijk om met de Europese Unie, en dus ook met Frontex, het principe te blijven respecteren.

Ik wil u vragen om de berichten ernstig te nemen, te onderzoeken en indien nodig verdere stappen te zetten.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

11 Question de Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les freins à l'accès à la sécurité sociale pour les étrangers" (55011731C)

11 Vraag van Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De drempels voor de toegang tot de sociale zekerheid voor vreemdelingen" (55011731C)

11.01 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): *Monsieur le secrétaire d'État, la récente étude de la Banque nationale de Belgique sur l'aspect économique de l'immigration, démontre que l'immigration récente a eu un impact positif sur la croissance. Ce sont des résultats que vous avez vous même qualifié d'encourageants,*

en ne manquant pas toutefois de souligner qu'il reste de nombreux défis sociaux importants. Le rapport montre que les personnes issues de l'immigration non-européenne ont un accès au marché du travail encore trop limité et bénéficient d'emplois moins bien rémunérés.

Ce constat est confirmé par une nouvelle étude de deux chercheurs de l'Université de Liège. Ils ont analysé et comparé les conditions d'accès à la protection sociale des migrants dans l'UE, et notamment en Belgique. Ils affirment que la politique sociale et les réformes des dernières années sont utilisées comme un instrument de repoussoir. L'exclusion des personnes récipiendaires de l'aide sociale des conditions permettant le regroupement familial est exemplaire de cette situation. Ces personnes n'osent donc pas faire la demande pour avoir accès à des prestations sociales, alors que pourtant, selon Eurostat, 51% des étrangers non-européens ont un risque élevé de tomber dans la pauvreté en Belgique (contre 16% pour les citoyens belges).

Monsieur le secrétaire d'État, vous avez dit vous-même vouloir lutter contre les discriminations et renforcer l'intégration.

1. Considérez-vous également que certaines conditions de revenus exigées dans le cadre des demandes de séjour ont comme conséquences un accès inéquitable pour certains étrangers à la sécurité sociale?

2. À la lumière des discriminations constatées dans l'étude de l'ULG, des contacts ont-ils été pris avec la secrétaire d'État pour l'égalité des chances afin de dégager des solutions?

3. Comptez-vous travailler conjointement avec le ministre de l'Économie et du Travail afin de réviser certaines mesures restrictives qui sont un frein à la lutte contre la pauvreté des étrangers dans notre pays?

11.02 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Monsieur Moutquin, l'introduction d'une condition de revenus dans la loi sur le regroupement familial était un choix délibéré du législateur au moment de l'amendement en 2011. Cette modification législative a, par la suite, également passé l'épreuve de la Cour constitutionnelle. Toutefois, si le montant de référence n'est pas atteint, il n'y a pas de refus automatique. Une enquête individuelle est alors menée.

La raison pour laquelle il existe une condition de revenus est d'éviter que les nouveaux arrivants deviennent une charge pour notre système de sécurité sociale. À mon avis, il s'agissait d'une préoccupation légitime et je n'ai donc pas l'intention de modifier la législation sur le regroupement familial sur ce point. Je pense d'ailleurs que c'est une bonne manière de ne pas faire peser de charges trop lourdes sur la sécurité sociale. En même temps, cela peut nous aider à renforcer le système d'activation de l'emploi qui est important pour nous aussi.

Ce dispositif ne rend pas l'accès à notre système de sécurité sociale impossible pour les personnes résidant légalement en Belgique. Si elles ont droit à une allocation, elles la recevront.

L'étude de l'Université de Liège traite également de la législation sur la nationalité. Celle-ci ne relève toutefois pas de ma compétence. Je n'ai pas encore contacté ma collègue secrétaire d'État à l'Égalité des chances concernant ce point. Je compte voir tous mes collègues cette année et donc, également ma collègue la secrétaire d'État à l'Égalité des chances. Si la covid-19 le permet nous le ferons même de manière physique. Mais pour le moment, cela se fera malheureusement de manière digitale.

La lutte contre la pauvreté est importante, quelle que soit l'origine de la personne concernée. Cette lutte doit être menée sur plusieurs fronts. Je suis donc convaincu que l'accès au marché du travail et le fait d'avoir un emploi jouent un rôle important à cet égard, comme je l'ai précisé tout à l'heure. L'étude récente de la Banque nationale montre qu'il y a encore une marge de progression importante en Belgique. Dans le cadre de mes compétences, j'examinerai comment nous pouvons améliorer l'accès au marché du travail. J'examinerai également si cette question peut être abordée au sein de la Conférence interministérielle sur la Migration et l'Intégration, si celle-ci devait commencer.

Au sujet de plusieurs questions, dont celle-ci, je fais référence à la Conférence interministérielle. C'est parce que je pense qu'il s'agit d'un moyen de développer des mesures importantes. Cela concerne aussi votre question.

11.03 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie.

Dans votre réponse, vous abordez un élément important qu'il convient maintenant de prendre en considération. Il s'agit de cette idée de charge sociale. Nous aurons l'occasion d'en discuter, puisque nous organisons des auditions en commission de l'Intérieur, de manière générale, sur le rapport de la Banque nationale. La question de la charge sociale connaît une difficulté nouvelle depuis la covid-19. Depuis un an,

de nombreuses personnes qui prétendaient à un regroupement familial ont perdu leur emploi. Souvent, il s'agissait d'emplois plutôt précaires. Ces personnes ne peuvent plus prouver le montant nécessaire à cause de la covid-19.

Je pense à la situation catastrophique des étudiants étrangers. J'ai cru entendre que vous planchiez actuellement sur la question des visas étudiants, de manière générale. En Belgique, d'innombrables étudiants ont perdu leur job et ne peuvent prétendre à des revenus du CPAS puisqu'on leur dit que s'ils s'adressent au CPAS, ils représentent une charge pour l'État belge et ils risquent l'expulsion avec un ordre de quitter le territoire.

Je ne peux que vous encourager à travailler sur cette question. J'habite Louvain-la-Neuve qui est une ville universitaire. Je rencontre des étudiants étrangers qui en arrivent à devoir faire la manche – ou pire – pour essayer de rester en Belgique car ils ont la volonté de terminer leurs études. Selon moi, il y a vraiment quelque chose à faire pour ce cas-ci, pour un moment précis et pas spécialement de façon structurelle. C'est en tout cas une urgence.

Sur la question du travail et de ce que j'ai pu comprendre de votre idée de la migration, il me paraît que ce rapport est une aubaine. Il montre que la migration ne représente pas un coût à condition que ces personnes soient intégrées et qu'elles aient des possibilités d'accès au marché du travail. Certaines études montrent que les personnes migrantes ont une motivation et parfois un taux d'emploi dans des diplômes équivalents et des jobs supérieurs aux nationaux. Cela fait mentir la rhétorique de l'extrême droite qu'on nous vend depuis des années et qui est celle du migrant profiteur. Ce n'est pas le cas. Le rapport de la Banque nationale l'a montré. Il faut pouvoir l'utiliser et apporter des réponses notamment concernant l'intégration.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 Samengevoegde vragen van

- **Wouter De Vriendt aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Videogehoren in de open centra" (55011821C)**

- **Tim Vandenput aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het arrest inzake de videogehoren in de open centra" (55012031C)**

12 Questions jointes de

- **Wouter De Vriendt à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les entretiens par vidéoconférence dans les centres ouverts" (55011821C)**

- **Tim Vandenput à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'arrêt relatif aux entretiens par vidéoconférence dans les centres ouverts" (55012031C)**

12.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Na afstemming met mijn goede collega Vandenput verwijs ik naar de schriftelijke versie van mijn vraag.

Sinds 2016 organiseert het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen (CGVS) videogehoren met asielzoekers in gesloten centra. Vanwege de coronapandemie besloot het CGVS een beperkt pilootproject van videogehoren in open centra te starten, dat zou lopen van 22 juni tot 3 juli. In een verslag van Myria 'Internationale Bescherming', gepubliceerd op 17 juni, verklaarde het CVGS dat dit project betrekking zou hebben op twaalf niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. In dit verslag, alsook in een persmededeling van het CVGS, wordt benadrukt dat 'een persoonlijk onderhoud op het CGVS de standaard blijft'.

Verschillende vluchtelingenorganisaties zijn recent naar de Raad van State gestapt vanwege een regeling om videogehoren met asielzoekers in open centra te organiseren. Zij beargumenteren dat de techniek niet geschikt zou zijn, onder meer omdat non-verbale communicatie moeilijker zou worden opgepikt. Op 10 december werd bekend gemaakt dat de Raad van State deze geplande videogehoren geschorst heeft.

Wat zijn de resultaten van de evaluatie van het pilootproject?

Wanneer worden videogehoren nu gebruikt, en wat zijn uw beleidsplannen hieromtrent?

Heeft u begrip voor het argument dat videogehoren inboeten op nauwkeurigheid?

12.02 Tim Vandenput (Open Vld): Ik doe uiteraard hetzelfde.

Door de onverwachte coronacrisis moest er door het CGVS een oplossing gezocht worden om de behandeling van de verzoeken om internationale bescherming toch te verzekeren. Het was een van de aanbevelingen van het Europese Asielagentschap EASO om video-interviews of videogehoren te organiseren. Het CGVS wou daarom het project 'gehoren via videoconferentie' in open opvangcentra opstarten. Op 7 december 2020 velde de Raad van State echter een arrest, waarin ze de beslissing van het CGVS om dit project uit te voeren, schorste. De omstandigheden waarin het gehoor plaatsvindt, zouden volgens de Raad van State immers wijzigen door dit via videoconferentie te organiseren. Het project zou pas van start kunnen gaan na wijziging van het KB betreffende de werking van het CGVS.

Wat is uw reactie op dit arrest en welk gevolg zal u hieraan geven? Zal u het KB betreffende de werking van het CGVS wijzigen en het principe van videogehoren in het KB opnemen, zodat het project toch van start kan gaan?

Zal u uw administratie nog andere alternatieven laten onderzoeken om de behandeling van de verzoeken om internationale bescherming te verzekeren tijdens deze crisissituatie?

Er zou echter ook reeds een pilootproject 'videogehoren met minderjarigen' opgestart geweest zijn, dat gelopen zou hebben van 22 juni tot en met 3 juli. Heeft dit pilootproject plaatsgevonden? Is er een evaluatie geweest van dit pilootproject? Zo ja, wat waren de resultaten van deze evaluatie en kan u deze evaluatie ook aan het Parlement bezorgen?

12.03 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, collega's, wat de vraag over de videogehoren in open centra naar aanleiding van het project waarbij twaalf minderjarigen bij videoconferentie werden gehoord, betreft, er werd een bevraging gedaan bij alle betrokken partijen. Dat betekent de *protection officer*, de verzoeker, de voogd, de advocaat en de tolk. Hieruit blijkt dat een gehoor via videoconferentie een goed alternatief is, weliswaar mits enkele aanpassingen en het naleven van een aantal voorwaarden. Bijna alle betrokken partijen vonden dat het videogehoor vlot verlopen was en dat de verzoeker vlot zijn relaas kon vertellen. Alle respondenten, ook de advocaten, gaven aan dat een videogehoor in bepaalde gevallen zeker aangewezen kan zijn, bijvoorbeeld voor herconvocaties, voor personen met een fysieke beperking, voor verzoekers die op een grote afstand van Brussel verblijven, tijdens de covidpandemie en ter bevordering van de snelheid van de procedure.

Ik som de inhoudelijke aandachtspunten op. Het bespreken van documenten is moeilijker via een videogehoor. Een videogehoor vergt aanzienlijk meer concentratie. Een deel van de non-verbale communicatie gaat uiteraard verloren. Een aantal praktische aandachtspunten zijn de noodzaak van een constante technische ondersteuning aan beide zijden, een groot scherm, een stabiele internetverbinding en voldoende pauzes. Die praktische aandachtspunten zijn u ongetwijfeld ook bekend na de vele zoomvergaderingen van de voorbije maanden.

Persoonlijk ben ik voorstander van de mogelijkheid om videogehoor te organiseren. De digitale mogelijkheden moeten we omarmen. COVID heeft niet alleen op het vlak van asiel en migratie, maar ook in andere beleidsdomeinen duidelijk gemaakt dat we via een versnelde digitalisering op heel wat departementen toch wel wat opportuniteitswinsten kunnen maken. Het videogehoor kan dus een volwaardig alternatief vormen voor een face-to-facegesprek, maar wel enkel in bepaalde omstandigheden. Dat geldt onder meer in het kader van de COVID-19-pandemie, maar ook daarna nog kan dat voor bepaalde, specifieke profielen, zoals blijkt uit de bevraging bij de betrokkenen, wel nuttig zijn. Ik geloof in innovatieve projecten om de bestaande mogelijkheden aan te vullen, niet om ze te vervangen. Ook de Europese Commissie, het European Asylum Support Office en de UNHCR hebben zich al in die zin uitgesproken.

Ik ben daarom dus ook van plan om videogehoren via een wijziging van het koninklijk besluit mogelijk te maken. Een fysiek gehoor op het CGVS blijft echter de norm en blijft de voorkeur wegdragen. Het was nooit de bedoeling het systeem van fysiek gehoor stop te zetten en te vervangen door gehoor via videoconferentie. Een wettelijk kader en een voortdurende evaluatie en bijsturing van het systeem van videogehoor zijn nodig om voldoende garantie te bieden voor de verzoeker. Daarnaast blijft een beroep in volle rechtsmacht mogelijk tegen de beslissing van het CGVS bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Hierbij kunnen ook elementen met betrekking tot het videogehoor worden aangehaald, wat een reden te meer is om dat videogehoor enkel te gebruiken voor zeer specifieke gevallen, maar om het alleszins te omarmen, aangezien de betrokken actoren die van heel ver komen of in geval van herconvocatie zelf aangeven dat het nuttig is, omdat het hen verlost van heel wat lasten. *It seems to be the way to go.*

12.04 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, ik kijk uit naar de inhoud van het koninklijk besluit. Er is immers ook een *downside*. U zegt dat het zou gaan om heel specifieke uitzonderlijke omstandigheden en aanvullend zal zijn. Anderzijds is een aantal vluchtelingenorganisaties naar de Raad van State gestapt vanwege de regeling om ook in de open centra met videogehoren te werken.

Het is toch een aandachtspunt dat men onvoldoende non-verbale communicatie kan oppikken. Wij moeten dus echt goed bekijken wanneer de techniek zal toegepast worden en wanneer niet. Een asielprocedure is zeer delicaat. Er wordt zeer streng toegekeken op tegenstrijdigheden. Dat wordt ook zwaar gesanctioneerd. Ik heb altijd al vragen gehad bij die hele strenge bestraffing van de minste tegenstrijdigheid, temeer omdat vluchtelingen die via een vluchtroute hier aankomen, onmiddellijk hun verhaal moeten vertellen, terwijl ze vaak nog in de greep van mensensmokkelaars zitten die hen onder andere een verhaal op de mouw proberen te spelden. Wij mogen die weg niet verder opgaan.

Ik vraag dus om grote voorzichtigheid bij een antwoord op de vraag wanneer de techniek toepassen en wanneer niet. Maar goed, het wordt vervolgd.

12.05 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, ik ben blij dat u het koninklijk besluit zult aanpassen om videogehoor mogelijk te maken en dat u tegelijk bevestigt dat fysieke vergaderingen nog steeds de norm zullen zijn. Wij ondervinden het allemaal zelf, Zoom is gemakkelijk in sommige gevallen, maar lichaamstaal overbrengen is cruciaal in gesprekken zoals deze. Wij zullen dat koninklijk besluit zeker aandachtig lezen en ondersteunen; de norm moet steeds een fysieke vergadering zijn, als dat mogelijk is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Samengevoegde vragen van

- Jasper Pillen aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het afhandelingscentrum te Zeebrugge" (55011830C)
- Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het afhandelcentrum voor transmigranten in Zeebrugge" (55011907C)
- Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het centrum voor transitmigranten in West-Vlaanderen" (55012002C)

13 Questions jointes de

- Jasper Pillen à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le centre de traitement de Zeebrugge" (55011830C)
- Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le centre de traitement pour migrants en transit de Zeebrugge" (55011907C)
- Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le centre pour migrants en transit en Flandre occidentale" (55012002C)

13.01 Jasper Pillen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn beste wensen aan iedereen en ook veel goede moed aan u, mijnheer de staatssecretaris. U zult het nodig hebben, maar dankzij een goede samenwerking zullen wij er wel uit komen.

In Zeebrugge gaat het nu even vooral over de brexit, maar de problematiek van de transmigranten is er al jaren en die zal ook niet verdwijnen. In antwoord op een open brief van een Brugse mandataris, mijn goede collega De Plancke, sprak u over de mogelijkheid om "een afhandelingscentrum in Zeebrugge te plaatsen". Uw doel is nobel, met name "Alles proberen te doen om de druk op de gemeenten te verminderen".

Wij zijn nu bijna anderhalve maand later en ik heb hierover de volgende vragen, mijnheer de staatssecretaris.

Hoe staat het met het onderzoek naar de komst van een afhandelingscentrum in Zeebrugge? Wat is de timing?

Kunt u meer duiding geven bij het doel of de taken van zo'n afhandelingscentrum?

Welke andere diensten zijn bij het project betrokken?

Hebt u al een locatie in gedachten voor het centrum? In bestaande of in nieuwe infrastructuur?

Ik kijk uiteraard uit naar uw antwoorden, samen met alle inwoners van Zeebrugge en noord-Brugge, want volgens ons kan de komst van zo'n centrum een deel van de structurele oplossing vormen. Wij moeten immers eerlijk zijn dat wat wij nu doen – het blijven oppakken van transmigranten om ze daarna, onder meer door COVID-19, onmiddellijk weer vrij te laten en terug de straat op te sturen – uiteraard geen structurele oplossing is.

13.02 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik sluit mij aan bij de inleiding van collega Pillen. Ik stel deze vraag ook op aangeven van collega Maaïke De Vreese, die de problematiek in het Vlaams Parlement opvolgt. Mijn vragen gaan niet zozeer over de praktische inrichting, maar vooral over hoe het centrum zoneoverschrijdend zal werken. De problematiek woedt immers niet alleen in Zeebrugge, maar bijvoorbeeld ook in pakweg Blankenberge of Knokke. Daar worden de gevolgen van de transmigratieproblematiek gedragen, vandaar mijn vragen.

Zullen andere politiezones ook gebruik kunnen maken van het centrum? In de omgekeerde richting, hoe zult u, wanneer er een vrijstelling van transmigranten gebeurt – wij weten dat zij heel moeilijk terug te sturen zijn –, voorkomen dat ze in Brugge, waar het centrum gelegen zou zijn, of omgeving worden vrijgesteld en zo onmiddellijk een nieuwe poging tot inklimmen kunnen ondernemen?

13.03 Ben Segers (sp.a): *Mijnheer de staatssecretaris, op 6 november bezocht u samen met minister Verlinden de haven van Zeebrugge. Daar werd o.a. gesproken over een centrum waar transitmigranten die gevat worden naartoe gebracht kunnen worden.*

Wij hebben we al vaker gepleit voor een dergelijk centrum. Om het Comité P te citeren: „Aangezien verwacht kan worden dat de toestroom van transmigranten zeker nog een hele poos zal duren, is er dus verder nood aan een geïntegreerd beleid en vooral een uniforme aanpak op het terrein die ook automatisch zal leiden tot (1) een nog betere humane bejegening van de transmigranten, (2) een efficiënter en effectiever gerechtelijk of opsporingsonderzoek en (3) een betere motivatie binnen de geïntegreerde politie voor de aanpak van dit fenomeen dat her en der toch soms als ‘onvoldoende zinvol’ wordt ervaren.”

Een regionaal oriëntatiecentrum voor geïntercepteerde personen – waar smokkelaars onmiddellijk van gesmokkelde personen gescheiden kunnen worden – is een belangrijk deel van zo'n aanpak. In het jaarverslag 2018 stelde MYRIA al voor om in West-Vlaanderen aan een test-case te beginnen, net omdat daar veel smokkelintercepties plaatsvinden. „In zo'n oriëntatiecentrum kunnen naast leden van de federale gerechtelijke politie verschillende antennes opgenomen worden van diverse diensten die een rol spelen bij de identificatie en opvang van de gesmokkelde personen. Hun samenwerking ter plaatse kan tot een belangrijke interactie tussen deze diensten leiden. Concreet zouden deze antennes kunnen bestaan uit medewerkers van Bureau C en de Cel MINTEH van de Dienst Vreemdelingenzaken, de Dienst Voogdij, tolken en sociale werkers van Fedasil of van de gespecialiseerde centra mensenhandel. Hier kan ook een contactpunt voor de smokkelmagistraat geregeld worden. Op die manier kan meer tijd geïnvesteerd worden in de smokkelerszodaten zodat de sociale werkers stapsgewijs hun vertrouwen trachten te winnen en hen relevante verklaringen laten afleggen in het kader van het smokkelstatuut. En de minderjarigen kunnen na hun identificatieprocedures door de bevoegde medewerkers uit de antennes van hieruit rechtstreeks naar een gepast opvangcentrum gebracht worden waar ze voor hun eigen bescherming de aangepaste begeleiding krijgen.”

Zal u inderdaad werk maken van een dergelijk welomkaderd (!) centrum, ook wetende dat het eerdere centrum voor transitmigratie in Steenokkerzeel net mede mislukte omwille van de niet-geïntegreerde opvatting en beperkte omkadering? Aan welke omkadering denkt u hierbij?

13.04 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Bedankt om te verwijzen naar uw ingediende vraag, mijnheer Segers, niet omdat ik niet graag luister naar de terechte opmerkingen van de twee andere collega's, maar omdat dit een bevoegdheid betreft van de minister van Binnenlandse Zaken. Ik had de vraag gezien. Ik heb ook de quote gelezen, maar die quote komt niet van mij.

Ik begrijp de verwarring. Ik heb het artikel nog eens opgezocht. Ik weet niet meer precies in welke krant het stond. In het artikel kwam net na mijn naam een quote, maar die quote komt niet van mij. Het is een quote van mijn collega en niet van mijzelf. Ik ben namelijk niet bevoegd voor de oprichting en de organisatie van een afhandelingscentrum.

Het is een belangrijke problematiek. Het is niet voor niets dat ik meegegaan ben naar Zeebrugge om de hele problematiek van transmigratie van nabij op te volgen, maar ik kan mij alleen maar uitspreken over de zaken die onder mijn bevoegdheid vallen. Ik moet u dus vragen om uw vraag aan de minister te richten. Ik had gevraagd om de vraag door te sturen naar de minister, maar dat neemt niet weg dat mijn diensten ondersteuning zouden kunnen en vooral zullen bieden wanneer de politie tot de opening van een dergelijk centrum zou overgaan. Dat is van cruciaal belang.

U hebt het op een juiste manier geschetst, mijnheer Pillen. Die problematiek moet structureel worden aangepakt. Wij wachten al veel te lang op een structurele aanpak. U zult dus op mijn medewerking kunnen rekenen op het moment dat het afhandelingscentrum er komt. Mijn diensten zullen al het nodige doen voor een goed verloop.

13.05 Jasper Pillen (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, ik ben een klein beetje verbaasd. Ik moet de tijd nemen om een en ander op te zoeken. Ik meen een e-mail vanuit uw kabinet te hebben gezien waarin u onder andere dat afhandelingscentrum aankondigt. Die e-mail werd verstuurd naar een lokale mandataris in Brugge. Het kan natuurlijk altijd om een fout, een vergissing of de voortvarendheid van een medewerker gaan. Dat kan gebeuren, dat vormt geen probleem, maar uw antwoord verbaast mij. Op basis van die e-mail heb ik de vraag aan u gesteld, anders had ik die meteen aan de minister van Binnenlandse Zaken gesteld.

Ik dank u alleszins voor de duidelijkheid. Uw antwoord was niet wat ik ervan verwachtte, maar het was wel zeer duidelijk. Ik zal de vraag opnieuw indienen bij de minister van Binnenlandse Zaken.

13.06 Yoleen Van Camp (N-VA): Dat zal ik ook doen. Dank u voor uw antwoord.

13.07 Ben Segers (sp.a): Mijnheer de staatsecretaris, ik ben het niet helemaal eens met uw antwoord, omdat ik mij in mijn vraag heel hard had gericht op de multidisciplinaire aanpak van het fenomeen. Voor de sp.a is het van heel groot belang dat het niet zomaar een afhandelcentrum wordt. Met een louter administratieve afhandeling schieten we uiteindelijk niets op. Ook de genoemde gemeenten schieten er amper iets mee op.

Mijnheer de staatsecretaris, maak niet de fout die eerder gemaakt is met Steenokkerzeel. Wij hebben daar toen voor gewaarschuwd. Helaas is het ook op die manier uitgekomen. Men is uiteindelijk gekomen tot een doorschuif- of draaideurpolitiek. Daarom heb ik er ook voor gekozen om het niet te hebben over een afhandelcentrum, maar wel over een centrum voor transitmigranten.

We moeten absoluut de verhalen uit het verleden vermijden, waarbij er niet eens meer de tijd was om gsm's uit te lezen, die nochtans info bevatten die essentieel is om die netwerken op te rollen. De gesmokkelden zijn, hoewel dit weinig respectvol klinkt, de bewijsstukken van de criminele netwerken. We moeten die criminele netwerken met wortel en tak kunnen aanpakken, net door de smokkelaars aan te pakken. Daarvoor hebben we info nodig.

Het politiewerk moet zinvol zijn, daarbij is de multidisciplinaire aanpak essentieel en daarbij zijn ook uw diensten essentieel. In de vraagstelling heb ik verwezen naar onder andere de medewerkers van Bureau C, de cel die bezig is met minderjarigen en andere diensten. Alleen in zo'n multidisciplinair model kunnen we ook echt vorderingen maken. Dat is ook het efficiëntste model. Alleen zo kunnen we de netwerken nog beter oprollen. Daar ben ik van overtuigd. Gecontroleerd en menselijk is het efficiëntste.

Mijnheer de staatssecretaris, ik wil u oproepen om uw rol daarin toch zeer duidelijk op te nemen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 Samengevoegde vragen van

- Wouter De Vriendt aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De brand in het vluchtelingenkamp in Lipa" (55011898C)
- Tim Vandenput aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De brand in het vluchtelingenkamp in Lipa, Bosnië en Herzegovina" (55012030C)
- Hervé Rigot aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het vluchtelingenkamp Lipa in Bosnië" (55012047C)

- Simon Moutquin aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De situatie van de migranten in Bosnië" (55012058C)

14 Questions jointes de

- Wouter De Vriendt à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'incendie dans le camp de migrants de Lipa" (55011898C)

- Tim Vandenput à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'incendie du camp de réfugiés de Lipa en Bosnie-Herzégovine" (55012030C)

- Hervé Rigot à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le camp de Lipa en Bosnie" (55012047C)

- Simon Moutquin à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La situation des personnes migrantes en Bosnie" (55012058C)

14.01 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik moet zo dadelijk wel naar een vergadering van het Bureau. Ik zal uw antwoord dus lezen in het verslag.

Mijnheer de staatssecretaris, de brand in het vluchtelingenkamp in Lipa, Bosnië-Herzegovina, zet honderden mensen in de winterkou. Wij hebben allemaal de heel schrijnende beelden gezien.

De situatie in de kampen is al lang ondermaats ondanks de inspanningen van de IOM en andere organisaties. Die situatie gebeurt aan onze Europese buitengrenzen.

Ik ben daar ten andere een paar jaar geleden zelf ter plekke geweest.

In Bosnië-Herzegovina zelf doen de lokale en nationale autoriteiten niet wat nodig is om migranten die een asielaanvraag willen indienen menswaardige opvang en een correcte procedure te bieden. Dat lijkt op dit moment het belangrijkste probleem. Het land is nota bene kandidaat-lidstaat van de Europese Unie.

Ik heb vier vragen voor u.

Ten eerste, wat beweegt er op Europees niveau?

Ten tweede, zijn er voldoende fondsen om de getroffen vluchtelingen opvang te bieden?

Ten derde, zal de Belgische regering contact opnemen met de Bosnische ambassadeur in ons land en aandringen op de organisatie van menswaardige opvang? Ik herhaal dat het probleem immers zeker ook politiek is.

Ten slotte, welke andere initiatieven plant ons land?

14.02 **Tim Vandenput** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, de situatie is al geschetst door de heer De Vriendt. De vragen die ik heb, zijn heel eenvoudig.

Is er al overleg gepleegd op Europees niveau met Europees commissaris Johansson of met Buitenlandchef Borrell? Wat is het resultaat van dat overleg?

Hoeveel migranten verblijven in het kamp? Hebt u daar cijfers over?

Voor het Europese asiel- en migratiepact was het de ambitie om tegen eind 2020 een engagement van alle lidstaten te krijgen. Hoeveel staat het met dat engagement?

14.03 **Hervé Rigot** (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, avant toute chose, permettez-moi de vous adresser mes meilleurs vœux pour cette année que je vous souhaite heureuse tant à titre professionnel qu'à titre privé.

Mes collègues ont déjà brossé le contexte que vous connaissez, évidemment. Je passerai donc directement à mes questions.

Monsieur le secrétaire d'État, le Bureau des droits de l'homme de l'ONU s'est insurgé contre la situation intolérable en Bosnie. Quelle réponse urgente pouvons-nous apporter face à cette situation et alors que nous sommes en pleine période d'hiver?

L'Organisation internationale pour les migrations (OIM), gestionnaire du site, a décidé, il y a quelque temps, de retirer ses équipes et réclame la réouverture du centre d'accueil de Bira situé dans la ville voisine de Bihać. C'est aussi la solution retenue par la commissaire européenne Ylva Johansson. Pouvons-nous affirmer également notre solidarité en soutenant la réouverture du centre de Bira?

Comme pour le camp de Moria, existe-t-il un plan de répartition ou de relocalisation de ces migrants négocié par l'Union européenne en urgence ou seront-ils laissés pour compte sous la neige et sans abri?

Faut-il rappeler que l'Union européenne a fourni à la Bosnie quelque 85 millions d'euros depuis 2018 pour l'aider face à la migration? Cependant, 3 000 migrants sur les 8 500 restent sans accueil. Existe-t-il des missions européennes afin d'échanger les bonnes pratiques et de soutenir les programmes d'accueil des demandeurs de protection internationale en Bosnie?

14.04 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, le drame qu'ont vécu les 1 300 migrants du camp de Lipa en Bosnie est arrivé dans un contexte particulier puisque, depuis des années, des milliers de migrants sont dans l'attente de pouvoir franchir la frontière bosnienne pour entrer dans l'espace Schengen afin de déposer une demande d'asile.

Je me suis rendu sur place, l'an passé, avant l'apparition de la crise de covid-19, avec mon collègue, Wouter De Vriendt. Nous avons pu constater l'extrême tension qui régnait en Bosnie ainsi que la complexité de la situation sur place. En effet, comme de nombreux rapports l'indiquent, la Croatie laisse faire ou participe, selon les versions, à une politique de *pushback*, de refoulement, extrêmement violente. Nous avons rencontré des personnes qui s'étaient fait attaquer par des gens enragés, qui s'étaient fait tirer dessus. Certaines avaient été jetées dans la rivière entre la Bosnie-Herzégovine et la Croatie. Ces milliers de personnes participent à ce qu'elles appellent le *game*, le jeu qui a, en fait, pour objectif de traverser la petite partie de la Croatie située avant la Slovénie afin de pouvoir déposer leur demande d'asile. Le contexte n'est donc pas qu'humanitaire; il est aussi politique. Le directeur de l'OIM sur place, le Belge Peter Van der Auweraert, crie son désespoir et appelle à une solution politique plutôt qu'humanitaire.

Quant aux 1 300 personnes du camp de Lipa, il leur a été promis qu'elles seraient relogées dans le camp précédent, une usine désaffectée près de Bihać. Mais la situation politique en Bosnie est plus complexe encore que celle de la Belgique, puisque les différentes compétences réparties entre l'État fédéral, les Régions et les localités donnent lieu à une lasagne institutionnelle très compliquée avec des rapports de forces qui le sont tout autant. Donc, pour rajouter de l'indécence à cette situation, alors qu'une relocalisation avait été promise à ces migrants, ceux-ci ont été parqués dans des bus pendant 30 heures avant de faire demi-tour vers la localité de Lipa. Avec l'arrivée de l'hiver, on ne peut que s'inquiéter de la situation dramatique que ces personnes vivent.

Monsieur le secrétaire d'État, quelle est votre réaction et celle du gouvernement face à ce drame? Des moyens humains et/ou humanitaires sont-ils envisagés? Des relocalisations, telles que celles opérées à Moria, sont-elles envisagées, notamment pour les mineurs non accompagnés? Des solutions structurelles sont-elles envisagées pour répondre au problème de la Bosnie-Herzégovine? Quelle est la position de la Belgique concernant la politique de refoulement permise par la Croatie?

14.05 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Dank u voor de vragen over opnieuw een spijtige of – beter gezegd – frustrerende zaak die ons moet aanbelangen.

Zoals u wellicht weet werd de opvangplaats in Lipa in april 2020 geopend als tijdelijke oplossing voor een duizendtal vluchtelingen en migranten in de streek.

De Internationale Organisatie voor Migratie was verantwoordelijkheid voor het beheer, maar heeft zich recent teruggetrokken. De Bosnische overheid kwam namelijk de engagementen niet na om in water en elektriciteit te voorzien. De opvangomstandigheden waren hoegenaamd niet humaan en al zeker niet aangepast aan de winter.

Op 21 december 2020 hebben de Hoge Vertegenwoordiger Borrell en de Europese commissarissen Johansson en Borrelli bij de Bosnische overheid nogmaals benadrukt dat er onmiddellijk opvang moet worden geboden aan de meer dan 3.000 vluchtelingen en migranten die zonder toegang tot basisvoorzieningen in Bosnië-Herzegovina verblijven. De EU beloofde er bijkomende middelen en logistieke

ondersteuning voor vrij te maken.

Bosnië-Herzegovina zou zo'n 8.500 vluchtelingen en migranten op zijn grondgebied hebben, waarvan er minder dan 6.000 worden opgevangen.

Omdat de kwaliteit van de asielprocedure in Bosnië te wensen overlaat, is het niet mogelijk om betrouwbare cijfers te geven over het aantal onder hen dat al in Griekenland asiel zou hebben gevraagd.

Sinds 2018 heeft de EU zo'n 85,5 miljoen euro aan Bosnië-Herzegovina gegeven om het te ondersteunen in zijn migratiebeheer, waarvan 13,8 miljoen euro om vluchtelingen en migranten op het grondgebied humanitair bij te staan. Voor een nieuw opvangcentrum in Bihac had de EU in september 2020 al in 3,5 miljoen euro voorzien. Op 3 januari beloofde de Europese Commissie nog een bijkomende 3,5 miljoen euro voor onmiddellijk humanitaire hulp aan de getroffen migranten.

Hoewel de Bosnische overheid de opening van een nieuwe structuur in Bihac heeft goedgekeurd, houden de lokale overheden de opening hiervan tegen. De relocatie van migranten naar een andere streek werd dan weer op 29 december door het centrale bestuur tegengehouden.

Het probleem lijkt dan ook niet de middelen te zijn, want de middelen vanuit Europa zijn er veelvuldig gekomen, maar wel de houding van de Bosnische overheden. Ik ben het ermee eens dat deze situatie onaanvaardbaar is.

De Hoge Vertegenwoordiger Borrell deed vlak na de brand van 23 december een duidelijke oproep aan de Bosnische overheid om de situatie onmiddellijk aan te pakken en onverwijld een nieuwe opvangstructuur voor de migranten te openen.

Op 2 januari vond een overleg plaats tussen de Europese delegatie in Sarajevo en de leden van de Bosnische regering, waarbij werd aangedrongen op een oplossing op lange termijn.

Pour répondre aux questions de MM. Rigot et Moutquin, vu que les migrants se trouvent en dehors de l'Union européenne, aucun plan de répartition ou de relocalisation les concernant n'a été négocié par l'Union - comme cela fut organisé pour Moria. Cela dit, j'espère que l'UE continuera d'exercer une pression et d'apporter son soutien financier et logistique afin que les migrants soient très rapidement accueillis dans les centres et que la Bosnie mette fin à cette situation inhumaine.

De Europese Unie heeft al laten verstaan dat de Bosnische houding ongetwijfeld invloed zal hebben op de lopende toetredingsgesprekken met Bosnië-Herzegovina. Dat is een belangrijk element. De middelen zijn er, net zoals politieke uitwisseling, maar op een bepaald moment is het belangrijk dat ieder land zijn verantwoordelijkheid neemt. Het is altijd goed om te kijken naar hervestiging en relocatie maar het is ook belangrijk om na te gaan of elk land in de Europese Unie zich houdt aan de regels die internationaal horen te gelden. Op dat vlak moeten we bekijken hoe we het deze landen zo goed mogelijk duidelijk kunnen maken dat ze zich aan die regels moeten houden. Rekening houden met de huidige situatie bij een eventuele toetreding van Bosnië-Herzegovina tot de Europese Unie lijkt me dan ook niet onverstandig te zijn. Meer zelfs, het is onontbeerlijk.

In het advies ter zake van de Europese Commissie van mei 2019 staan 14 prioriteiten. Een ervan is dat de bescherming van onder andere migranten, asielzoekers, ontheemden en vluchtelingen verbeterd moet worden vooraleer een toenadering tot de EU mogelijk wordt. Dat stond dus al in het advies uit 2019. België heeft dit steeds gesteund. De Belgische vertegenwoordiger ter plaatse volgt de evolutie op de voet en heeft er in de gesprekken meermaals op aangedrongen dat Bosnië-Herzegovina niet alleen de opvangverplichting zou nakomen maar ook dat het de asielprocedure zou verbeteren.

Buitenlandse Zaken meldt mij hierover een gesprek te plannen met de ambassadrice van Bosnië-Herzegovina in Brussel. Ik stel voor dat u zich voor verdere details tot collega Wilmès richt.

Monsieur Moutquin, pour répondre à votre question au sujet de la politique migratoire de la Croatie, je répète ce que je vous ai dit lors de la commission du 20 novembre. Nous attendons de la Commission européenne qu'elle continue de prendre action contre d'éventuelles violations des règles européennes en Croatie.

Il est évident que nous attendons de chaque État membre qu'il respecte les droits des migrants sur son

territoire. Oui, nous pouvons voir ce que nous pouvons faire en tant qu'État belge. Nous devons être solidaires avec tout État membre. Mais il est quand même aussi important qu'au niveau européen, il soit précisé à chaque État membre qu'il doit respecter le droit comme convenu entre États membres de l'Union européenne.

C'est le message que nous faisons passer au niveau européen. J'espère qu'à ce niveau, le travail qui doit être fait sera fait. Les règles ne sont pas là seulement pour notre État, mais pour chaque État membre de l'Union européenne.

Ik wil nog de bijkomende vraag van de heer Vandenput beantwoorden en dan sluit ik af. Het Duitse voorzitterschap is afgesloten met een voortgangsrapport over het voorgestelde asiel- en migratiepact. Dat is een goed startpunt voor de verdere discussies. Het bevat alle sleutelementen van de afgelopen discussie en het erkent dat er verschillende visies bestaan inzake solidariteit en verantwoordelijkheid en dat meer werk vereist is.

Het Portugese voorzitterschap heeft al aangekondigd verder te zullen gaan met de technische besprekingen van de teksten, waarbij België een constructieve rol zal spelen. Ik kan alleen maar hopen dat wij de komende maanden vooruitgang zullen boeken op Europees niveau.

Naïef ben ik wat dat betreft niet. Ik heb gezien hoe de gesprekken de voorbije maanden zijn verlopen. Die zijn soms frustrerend en sommigen willen sneller gaan dan anderen en iedereen heeft zijn eigen visie, maar ik merk wel dat de meeste onze aanpak wel genegen zijn.

De strategie die wij hanteren op Europees niveau is om te proberen een entente te vinden tussen die landen door *fact based* te werken, door te werken met een simulatieoefening en door landen te overtuigen om de ideologische debatten nu niet te voeren, maar eerst te kijken naar wat de impact zou zijn van een nieuw Europees asiel- en migratiepact voor ieder land.

Als deze aanpak kan worden gehanteerd tijdens de termijn van onze Portugese collega's, dan kunnen we hopelijk een aantal stappen zetten in de hoop dat de Franse collega die daarna overneemt, die stappen kan gebruiken om de grote stappen te zetten die moeten worden gezet.

Het is een werk van lange adem, met heel wat frustraties, maar het is *the only way to go*.

14.06 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw antwoord en voor de cijfers.

Het is inderdaad een drama en ik ben blij te horen dat het opvangen van asielzoekers en vluchtelingen ook voor Bosnië een van de criteria is om al dan niet bij Europa te komen. Op het einde schetst u terecht dat de enige *way to go* is migratie op Europees niveau aan te pakken. Dat is ook het standpunt van onze partij. Men moet dat Europees doen en niet land per land, want anders zullen we in dezelfde catastrofe terechtkomen als in 2015.

We zullen de uitrol van dat Europees asiel- en migratiepact opvolgen. De belangrijke bemiddelingsrol die België speelt in de situatie die u schetst, is enorm belangrijk om dat rond te krijgen. Ons land heeft daar ervaring mee en ik wens u veel succes.

14.07 Hervé Rigot (PS): Monsieur le secrétaire d'État, le tableau que vous dépeignez est un tableau dramatique. Nous avons toutes et tous conscience du cataclysme humanitaire qui se joue en Bosnie alors que ce pays, candidat à l'UE, adopte une attitude tout à fait inacceptable. Comme vous le soulignez, il va falloir être ferme à l'égard de ce candidat à l'UE parce qu'on prend toutes ses valeurs ou on n'en prend pas. Cela, c'est pour le moyen terme et le long terme, à savoir les conditions de l'entrée dans l'Europe.

Aujourd'hui, nous assistons à une crise humanitaire, un cataclysme qui touche des hommes, des femmes, des enfants, dans une région où la température avoisine cette semaine entre + 5°C et - 10°C la nuit et on n'a pas de réponse. Je suis bien conscient que la Belgique seule ne peut répondre à cette situation et à tous les problèmes qui peuvent survenir aux portes de l'UE mais en tout cas, la Belgique doit être le moteur d'une concertation au niveau européen. Elle doit pousser le débat à avancer plus vite et elle doit aussi dès à présent tendre une main, poser un geste humanitaire, mobiliser les équipes pour se rendre sur place. On ne peut pas aujourd'hui se réfugier derrière notre impossibilité à mettre en œuvre une politique migratoire alors

que les autres pays ne le font pas. Je me dis que des femmes et des hommes meurent maintenant, à l'instant où je vous parle et cela me pose question et me pose problème.

J'espère que vous pourrez porter un message fort à vos collègues européens et certainement par l'intermédiaire de votre collègue Wimès. Je vous remercie.

14.08 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse que je qualifierai d'ambitieuse et de pragmatique à la fois. La matinée nous l'a montré: nous prenons acte des constats d'échec de la politique migratoire européenne telle qu'elle est actuellement. On aura l'occasion de débattre de ce qui est proposé mais je pense qu'il est sûr qu'il nous faudra une réponse à ce propos.

Après, toutes proportions gardées, il faut quand même avoir ces chiffres en tête: nous sommes 447 millions d'Européens - depuis le 1er janvier, la Grande-Bretagne n'est plus membre de l'Union européenne -, et 1 300 personnes ont perdu un abri en Bosnie, à Lipa. Cela montre une fois encore l'indécence de cette politique européenne qui n'a pas de solution pour 1 300 personnes.

Pour une fois, et je voudrais pour cela applaudir l'Union européenne, il n'y a pas eu d'hypocrisie. On a dit aux 1 300 personnes à Lipa: "Vous n'êtes pas dans l'Union européenne. Débrouillez-vous!" En d'autres termes et je suis désolé de le dire aussi platement: "Allez vous faire voir!" C'est donc une fin de non-recevoir qui a été donnée au directeur de l'OIM qui a crié son désarroi et appelé à la nécessité d'une réponse politique.

Selon moi, ce doit être dénoncé. L'hypocrisie de l'Union européenne m'exaspère lorsqu'elle félicite la Croatie, membre candidat à l'Espace Schengen, de bien garder ses frontières, tout en s'émouvant de la situation des réfugiés et migrants en Bosnie. C'est très bien que l'Union européenne conditionne l'accueil de cette dernière au respect des valeurs et de la politique migratoire, et nous devrions aussi soulever certaines questions touchant aux droits fondamentaux en ce qui concerne des États membres tels que la Hongrie, mais le travail doit aussi être mené en ce qui concerne la Croatie.

Pour m'être rendu en Bosnie, j'y vois deux types de population. Le premier groupe ne rentre pas dans le cadre de la Convention de Genève - un débat devra s'organiser autour de ce thème. Le second inclut des populations qui se sont enregistrées en Grèce - c'est pourquoi je ne vous rejoins pas lorsque vous prétendez que l'Union européenne n'est pas concernée -, qui attendent que celle-ci traite leur demande d'asile, alors qu'elles ont parfois signé un papier sans comprendre de quoi il s'agissait, et qui se retrouvent soumises au régime de Dublin. Elles poursuivent donc leur route migratoire en quittant l'Union européenne pour y rentrer à nouveau. Bref, nous en revenons aux difficultés de la Grèce dans sa capacité à traiter toutes les demandes et, par conséquent, à la nécessité d'un mécanisme de solidarité européenne.

Je m'arrête ici et vous remercie pour toutes vos réponses apportées au cours de cette matinée.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Collega's, op de agenda staat nu een hele reeks vragen van mevrouw Van Camp. De staatssecretaris kan nog een halfuur bij ons blijven voor het beantwoorden van vragen. Het is misschien een idee, maar ik kan u daartoe niet dwingen, om te verwijzen naar de schriftelijk ingediende vraag.

15 Vraag van Yoleen Van Camp aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De sluiting van het centrum voor illegalen in Brugge na een corona-uitbraak" (55011900C)

15 Question de Yoleen Van Camp à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La fermeture du centre pour illégaux de Bruges à la suite d'un foyer de coronavirus" (55011900C)

15.01 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik wil verwijzen naar mijn ingediende vraag, maar heb nog wel een aanvulling.

In de pers verscheen dat het centrum voor illegalen in Brugge werd gesloten na een corona-uitbraak, nadat u ons had verzekerd dat alle maatregelen hiertegen werden genomen. Hoe is dit kunnen gebeuren? Welke maatregelen zullen nu bijkomend genomen worden om dit soort uitbraken te vermijden in dit centrum en andere centra?

Geruchten doen de ronde dat er in de burelen van Fedasil te Brussel recent een grootschalige corona-uitbraak is geweest. Weet u daar meer van? Kunt u die geruchten bevestigen?

Het Centrum voor Illegalen in Brugge heeft op maandag 21 december de deuren moeten sluiten na een corona-uitbraak. De helft van het personeel raakte daar blijkbaar besmet. De zestien bewoners werden overgeplaatst naar andere gesloten centra. Er werd ook aangekondigd dat het centrum voor 7 dagen zou sluiten. Pas als de personeelsleden negatief testen, zou het centrum terug openen.

*Is het centrum ondertussen al terug operationeel?
Is er al zicht op hoe de uitbraak is kunnen gebeuren?*

Welke maatregelen zullen er genomen worden om dit soort van uitbraken in Brugge en ook andere centra te vermijden?

15.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mevrouw Van Camp, ik ben blij dat u de vraag stelt over de sluiting van het gesloten centrum in Brugge. Ik ben immers heel tevreden over het werk dat onze diensten in de jongste dagen in dat dossier geleverd hebben.

Het klopt helaas dat het covidvirus af en toe sluipt waar ze niet gaan kan en dat daarom dit centrum op 21 december gesloten werd. De bewoners werden in andere centra opgevangen en in quarantaine geplaatst, in overleg met de centrumartsen en volgens de ter zake geldende regels.

Op 4 en 5 januari werden de bewoners opnieuw naar Brugge overgeplaatst vanuit het repatriëringcentrum 127bis en vanuit het centrum te Merksplas. Als ik mij niet vergis, was dat gisteren en eergisteren.

Ook kunnen er vanaf nu nieuwe bewoners worden vastgehouden. Er werd trouwens niemand vrijgelaten. Ook dat was niet eenvoudig in deze coronatijden waar wij toch een aantal extra maatregelen moeten nemen. Wij hebben er, vooral door het goede en innovatieve werk van onze diensten, voor kunnen zorgen dat alles goed verlopen is en dat die mensen sinds gisteren en eergisteren opnieuw overgeplaatst zijn naar Brugge.

Sinds het begin van de crisis werden alle mogelijke maatregelen genomen om uitbraken in centra zo goed als mogelijk te voorkomen. Ik zeg altijd: zo goed als mogelijk. Ik kan begrijpen dat u soms verbaasd bent dat er toch hier of daar een coviduitbraak is. Ik ben ook altijd verbaasd dat dit gebeurt, maar het is nu eenmaal zo in de zo goed als onmogelijke strijd die wij moeten leveren om het virus overal tegen te gaan. Wij doen dat zo goed als mogelijk.

De capaciteit van de centra werd met de helft verlaagd om de social distancing te kunnen garanderen. Nieuwe bewoners worden in quarantaine geplaatst en worden getest. De mogelijkheden tot het ontvangen van bezoek werden sterk gereduceerd, of zelfs tijdelijk gestopt, naargelang van de algemeen geldende normen.

De sanitaire maatregelen werden en worden aan alle personeelsleden en bewoners duidelijk gemaakt. In meerdere talen wordt daarover gecommuniceerd, zowel mondeling als schriftelijk.

Waar nodig werd ook plexiglas geïnstalleerd om de gesprekken veilig te doen verlopen. De temperatuur van bezoekers wordt bij binnenkomst gemeten. Sommige centra hebben ook een coronacoördinator aangesteld om het beleid inzake corona van nabij op te volgen.

Ik ben in de afgelopen dagen trouwens ter plaatse gegaan. Ik was gisteren in Merksplas en ik heb daar met eigen ogen kunnen vaststellen dat het personeel van de gesloten centra doet wat het kan om uitbraken te vermijden en telkens zeer snel te schakelen.

Ook in Brugge is er een coronacoördinator die bijzonder goed werk heeft geleverd. Ik wil onze diensten daar via deze weg nogmaals bedanken voor de manier waarop zij in zeer moeilijke tijden goed werk hebben geleverd en ervoor gezorgd hebben dat de uitbraak, die er effectief geweest is in het CIB, tegengegaan werd door tijdelijk mensen te verplaatsen naar onder meer Merksplas en 127bis.

Ondanks deze maatregelen is er helaas toch een uitbraak geweest in het centrum, waarbij zowel bewoners als personeelsleden besmet werden. Er worden op dit moment al uitgebreide maatregelen uitgetrokken voor

zowel de bewoners als het personeel van de gesloten centra. De huidige zeer strenge maatregelen worden gehandhaafd en er wordt op toegezien dat iedereen zich te allen tijde aan de regels houdt. We hopen dan ook zo snel mogelijk van corona verlost te zijn om het werk in de gesloten centra weer maximaal te kunnen uitrollen.

15.03 Yoleen Van Camp (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, ik vind dit absoluut geen geruststellend antwoord. U zegt immers dat alle mogelijke maatregelen zijn genomen maar dat een uitbraak toch kan gebeuren. Als er een besmetting was, dan is het wel duidelijk dat men niet de juiste maatregelen heeft genomen en dat er effectief iets is misgelopen. Hoe kan iedereen getest geweest zijn als er toch een uitbraak van dergelijke omvang is geweest? Ik vind het raar dat er geen bijkomende maatregelen worden genomen en dat het beleid ook niet wordt bijgestuurd. Persoonlijk zou ik het anders doen.

Wat de geruchten over besmettingen bij Fedasil betreft wil u duidelijk nog niet antwoorden. We zullen die vraag dan ook via de geëigende weg indienen zodat we daar toch een antwoord op krijgen.

Mijnheer de voorzitter, ik wil mijn overige vragen graag uitstellen tot de volgende vergadering.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Dat versnelt de zaken wel. De vragen nrs. 55011901C, 1755011902C, 1855011934C en 1955011933C van mevrouw Yoleen Van Camp worden uitgesteld.

Mevrouw Van Camp, voor alle duidelijkheid, uw vraag nr. 55011932 over de kortere procedures en de snellere terugkeer is wel degelijk ingetrokken?

15.04 Yoleen Van Camp (N-VA): Ja.

16 Vraag van Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De verdwijning van 2 jonge broers uit Neder-Over-Heembeek" (55011964C)

16 Question de Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La disparition de 2 jeunes frères de Neder-Over-Heembeek" (55011964C)

16.01 Ben Segers (sp.a): *Mijnheer de staatssecretaris, Child Focus meldde de verdwijning van twee broers uit Neder-over-Heembeek. De woordvoerder van Fedasil zei hierover: "Het gaat hier om Maghrebijnse zwerfjongeren die rondreizen tussen verschillende Europese landen en vaak overleven door criminele feiten te plegen. Ze willen absoluut geen asiel en horen eigenlijk thuis in de bijzondere jeugdzorg, maar worden gedropt bij Fedasil."*

De minister van Justitie bezorgde me deze info (9-12-2020): "De dienst voogdij werd gecontacteerd. Ze heeft vervolgens de opdracht gegeven om contact op te nemen met de overheden, bevoegd voor opvang. In de eerste plaats zijn dat de observatie-en coördinatiecentra van Fedasil. (...) De politie heeft hen naar dat centrum gebracht. Er werd beroep gedaan op Fedasil omdat de Franstalige jeugdhulp buiten de kantooruren niet bereikbaar is. Vanuit een OOC gebeurt dan een snelle doorverwijzing naar meer aangepaste opvang. Blijkbaar is de Vlaamse crisisjeugdhulp wel bereikbaar buiten de kantooruren. Nochtans geef ik er mij rekenschap van dat voor zeer jonge kinderen of in geval van vermoeden dat de jongeren het slachtoffer zijn van mensenhandel, er best eerst contact wordt opgenomen met de gespecialiseerde jeugdhulp, dus ook buiten de kantooruren."

Hebben de diensten van het OOC in dit geval contact opgenomen met de bijzondere jeugdzorg, gezien het profiel duidelijk niet leek thuis te horen in een OOC?

Hoe vaak gebeurt het dat zeer jonge kinderen of jongeren waarvan vermoed wordt dat ze slachtoffer zijn van mensenhandel toch worden afgezet in een OOC?

Is er een afspraak waarbij jongeren onder een bepaalde leeftijd sowieso door DV meteen bij bijzondere jeugdhulp geplaatst worden? Meldt Fedasil het systematisch aan DV wanneer deze afspraak niet nageleefd wordt? Hoe vaak gebeurde dat?

Hoe vaak gebeurde het in 2019/2020 dat een jongere door Fedasil alsnog (meteen) werd doorverwezen

naar de bijzondere jeugdhulp? Hoe vaak lukte deze overdracht (zonder voorafgaande verdwijning)?

Zal u verdere afspraken maken met de DV zodat die profielen die niet thuishoren in het OOC meteen door DV doorverwezen worden naar gespecialiseerde jeugdhulp?

Klopt het dat deze jongeren geboeid aankwamen in het OOC? Bent u het ermee eens dat zo'n praktijk nefast kan zijn voor een eventueel vervolgtraject? Meldt het OOC systematisch dergelijke praktijken? Zo ja, aan wie en hoeveel keer gebeurde dit?

16.02 Staatssecretaris **Sammy Mahdi**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Segers, wat de verdwijning betreft, bij het signalement van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen buiten de kantooruren, zoals die van de twee broers Alami, is de dienst Voogdij bevoegd om contact op te nemen met de bevoegde instanties, dus met het Crisismeldpunt, Fedasil enzovoort, om een aangepaste opvangplaats te vinden. In het geval van de broers Alami werd het observatie- en oriëntatiecentrum (OOC) van Neder-Over-Heembeek gecontacteerd.

De opvangcentra van Steenokkerzeel en Neder-Over-Heembeek vangen op regelmatige basis minderjarigen op die jonger zijn dan 16 jaar en die aangemeld worden door de dienst Voogdij buiten de kantooruren. Indien er een vermoeden van mensenhandel is, neemt de dienst Voogdij zelf contact op met de gespecialiseerde dienst. Voor niet-begeleide minderjarigen die tijdens de kantooruren bij Fedasil worden aangemeld en jonger zijn dan 13 jaar of waarbij een vermoeden van mensenhandel bestaat, neemt Fedasil steeds zelf contact op met Minor Ndako of Esperanto.

Er is tot op heden geen formele afspraak tussen Fedasil en de dienst Voogdij die stelt dat niet-begeleide minderjarigen jonger dan een bepaalde leeftijd rechtstreeks bij Jeugdhulp moeten worden aangemeld. Na het verblijf in het observatie- en oriëntatiecentrum worden de minderjarigen georiënteerd naar de meest aangepaste opvangplaats. Dat kan een opvangcentrum van Fedasil zijn, maar ook een door Fedasil medegefinancierde plaats binnen de jeugdhulp.

Voor de gevraagde cijfers moeten verschillende databronnen worden geconsulteerd en geconsolideerd, dus daarvoor moet ik u helaas verwijzen naar de mogelijkheid om een schriftelijke vraag in te dienen en dan geef ik u met veel plezier die cijfers.

Fedasil is wettelijk bevoegd voor de opvang van alle niet-begeleide minderjarigen in een eerste observatie- en oriëntatiefase. Ik ben er wel van overtuigd dat zeer jonge minderjarigen beter op hun plaats zitten in de jeugdhulp en daar een meer aangepaste opvang kunnen genieten. In een observatie- en oriëntatiecentrum van Fedasil leven minderjarigen immers in groepen tot 80 jongeren en is de gemiddelde leeftijd tussen 15 en 16 jaar.

Ik ben dus vragende partij om de samenwerking met alle betrokken actoren, waaronder Jeugdhulp, te versterken en aangepaste plaatsen te creëren voor specifieke profielen van minderjarigen. Een versterkte samenwerking tussen Fedasil en Jeugdhulp kan worden bekeken in het kader van de werkgroep Verdwijningen, die volgende week trouwens opnieuw wordt opgestart.

Het handboeien van minderjarigen is een praktijk die regelmatig gemeld wordt door Fedasil. Er wordt steeds aan de politiediensten gevraagd de handboeien af te nemen, vooraleer het opvangcentrum of het aanmeldcentrum te betreden. Dat was ook het geval bij de broers Alami. Het is ook noodzakelijk, om een veilige sfeer te creëren, wanneer de minderjarige aankomt in het opvangcentrum. Handboeien werken die veilige sfeer inderdaad niet in de hand.

16.03 **Ben Segers** (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. Ik heb nog twee korte bemerkingen.

Ten eerste, ik erken dat de principiële bevoegdheid bij Justitie ligt, met name bij de dienst Voogdij. Zij behoren de regie te hebben.

Ten tweede, ik hoop en weet dat u vanuit uw bevoegdheden er alles aan zal doen om de mazen van het net te sluiten.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

17 Questions jointes de

- François De Smet à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "L'octroi d'un visa humanitaire à Julian Assange" (55011988C)

- Malik Ben Achour à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "La protection internationale des lanceurs d'alerte" (55012076C)

17 Samengevoegde vragen van

- François De Smet aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De toekenning van een humanitair visum aan Julian Assange" (55011988C)

- Malik Ben Achour aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "De internationale bescherming van klokkenluiders" (55012076C)

17.01 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, chers collègues, je vous présente mes meilleurs vœux.

Chacun connaît la situation de M. Assange qui est soumis à l'isolement et qui est toujours détenu à Londres dans des conditions décrites par le rapporteur spécial de l'ONU comme pouvant être assimilées à des actes de torture.

Lors d'une réponse à une question d'actualité, la ministre Wilmès avait exprimé ses inquiétudes à cet égard et n'avait d'ailleurs pas exclu que le sujet soit abordé dans le cadre des relations diplomatiques avec la Grande-Bretagne. Même si la justice britannique a décidé le 4 janvier 2021 de ne pas extraditer M. Assange vers les États-Unis où il risque une peine de 175 ans d'emprisonnement, cette décision étant toujours susceptible d'appel, M. Assange reste potentiellement soumis à une extradition.

Ma question est très simple et vise votre compétence en matière d'octroi de visa humanitaire. C'est une compétence discrétionnaire du gouvernement et donc du secrétaire d'État.

Monsieur le secrétaire d'État, pourriez-vous envisager de lui accorder un tel visa ou toute autre protection permettant d'échapper à une extradition vers les États-Unis? Le cas échéant, quelles seraient les modalités?

17.02 Malik Ben Achour (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je vous souhaite une bonne année.

La justice britannique a décidé, ce lundi 4 janvier 2021, de ne pas donner suite à la demande d'extradition du lanceur d'alerte, Julian Assange, formulée par les États-Unis. C'est une nouvelle dont tous les défenseurs de la liberté d'expression, de la transparence internationale et de la protection des lanceurs d'alerte se réjouissent.

Pour autant, l'état de santé, particulièrement psychologique, de M. Assange reste très préoccupant d'après ses soutiens – c'est d'ailleurs ce qui a motivé la décision de la justice britannique – et des questions se posent encore concernant ses conditions de détention au Royaume-Uni. J'interrogerai d'ailleurs la ministre Wilmès à ce sujet en commission des Relations extérieures.

Dans ce contexte, d'aucuns plaident pour la délivrance d'un statut de protection internationale pour M. Assange, et d'un visa humanitaire pour lui permettre d'introduire cette demande sur notre territoire. Monsieur le secrétaire d'État, pouvez-vous nous donner votre point de vue quant à cette éventualité?

17.03 Sammy Mahdi, secrétaire d'État: Monsieur le président, messieurs les députés, le juge britannique compétent a statué le 4 janvier que M. Assange ne pouvait pas être extradé vers les États-Unis, comme vous l'avez précisé. Cependant, un recours est toujours possible, de sorte que l'extradition demeure une possibilité. Il est important d'attendre l'expiration de ce délai avant d'avancer dans n'importe quelle direction, en tout cas pour ce qui concerne mes collègues britanniques.

Je vais répéter la réponse que j'ai déjà donnée lors de la dernière réunion de commission, si je ne m'abuse. À ce jour, je n'ai reçu aucune question de M. Assange ou de sa défense en vue d'obtenir un permis de séjour dans notre pays. C'est donc une discussion qui reste aujourd'hui hypothétique, car il n'y a pas de demande de visa.

Comme je l'ai signalé dans plusieurs dossiers, qu'il s'agisse de celui de quelqu'un de très médiatisé ou

d'autres, chaque demande, quelle que soit son origine, sera toujours traitée de manière objective. Si cette demande avait lieu, nous la traiterions de la manière la plus objective possible. Tant que ce n'est pas le cas, je ne peux pas m'avancer sur une discussion hypothétique, et surtout pas sachant qu'un recours est toujours possible. Il faut quand même faire attention, dans ce genre de dossiers, de ne pas s'avancer trop vite.

17.04 François De Smet (DéFI): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie. Je ne peux que vous féliciter pour la transparence que vous affichez en matière d'octroi de visas humanitaires. Par le passé, nous avons pu avoir l'impression que des visas humanitaires avaient été donnés à des personnes qui ne les avaient pas spécialement demandés. Je prends note de la logique que vous souhaitez rappeler et instaurer.

Nous essayerons de faire en sorte que les défenseurs de M. Assange, si jamais il peut être libéré sous caution, ce qui devrait être éventuellement possible, ou non, aujourd'hui, soient tenus informés de la possibilité d'introduire une telle demande de visa humanitaire. Nous en parlerons donc, le cas échéant, à ce moment-là.

17.05 Malik Ben Achour (PS): Merci, monsieur le secrétaire d'État, pour votre réponse. En effet, comme vous l'avez dit, l'éventualité d'un recours est un élément important. Je pense d'ailleurs avoir lu que ce serait le cas, et qu'un recours serait introduit contre cette décision.

Je retiens de votre réponse que la possibilité d'un visa humanitaire n'est pas exclue. Vous dites que vous n'êtes pas saisi, mais en même temps, vous n'excluez pas la possibilité qu'un jour la Belgique se positionne dans ce dossier. Je crois utile de réfléchir à la manière dont la Belgique, attachée à la liberté d'informer et aux droits fondamentaux, peut se positionner sur ce dossier des lanceurs d'alerte.

Hier, le président mexicain s'est dit prêt à offrir l'asile à M. Assange. Il faudra aussi être attentif à la manière dont les États-Unis, et particulièrement le nouveau président Biden, se positionneront sur ce dossier. Je rappelle que lorsque M. Biden était vice-président du président Obama, le gouvernement américain avait décidé de renoncer à poursuivre Wikileaks et son fondateur. Cela fait également partie des données qui permettront au dossier d'évoluer, et donc peut-être à la posture de la Belgique d'évoluer aussi en parallèle.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 12 h 42.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.42 uur.